VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67

THỨ HAI

27.5.2024 (20.4 Giáp Thìn)

Số 64 (4041)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Luật Lưu trữ cần thống nhất với Luật Di sản văn hóa

[3]

Tổ chức tập huấn về mỹ thuật, nhiếp ảnh tại ba miền Bắc, Trung, Nam

[2]

SẢN PHẨM DU LỊCH TP.HCM:

Thiếu bản sắc văn hóa

[6]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Xử nghiêm nạn chặn đường chụp ảnh, livestream

●**ThS, luật gia PHẠM VĂN CHUNG**

Thời gian gần đây, liên tiếp xảy ra các vụ việc một số người tụ tập, chặn đường để chụp ảnh hoặc livestream. Thậm chí, có nhiều người rủ nhau tụ tập biến lòng đường thành sân, sàn để tập yoga, nhảy múa hay quay clip, tạo TikTok... rất nguy hiểm, phản cảm. Mặc dù, các cơ quan chức năng đã xử lý nhiều vụ việc tương tự liên quan đến hành vi này, kể cả xử lý trách nhiệm hình sự nhưng tình trạng này vẫn không giảm mà có chiều hướng ngày càng gia tăng rất đáng lo ngại.

(Xem tiếp trang 2)

PHÁT ĐỘNG TOÀN DÂN TẬP LUYỆN MÔN BƠI PHÒNG, CHỐNG ĐUỐI NƯỚC NĂM 2024:

Chung tay giảm thiểu tai nạn đuối nước

(VH). Sau lễ phát động, Bộ VHTTDL mong mỗi người dân, ông bà, cha mẹ, thầy cô giáo, các em thiếu niên, nhi đồng không chỉ tích cực tập luyện TDTT và môn bơi, mà còn là tuyên truyền viên tích cực vận động gia đình, người thân, bạn bè của mình cùng tập luyện và trang bị kiến thức, kỹ năng bơi phòng, chống đuối nước.

[14]

Một lớp dạy kỹ năng bơi tại Trung tâm VHTT huyện Quỳnh Lưu (Nghệ An) **Ảnh: BẢO LÂM**

GIAN NAN PHÁT HUY GIÁ TRỊ BẢO VẬT QUỐC GIA:

Thực cảnh "gắp mắm, liệu cơm"

[8]

VỤ CHÁY ĐẶC BIỆT NGHIÊM TRỌNG Ở TRUNG KÍNH, HÀ NỘI:

Không thể rút kinh nghiệm mãi!

[5]

Bảo vệ trẻ em trước tác động của ngành công nghiệp thuốc lá

[13]

Tổ chức tập huấn về mỹ thuật, nhiếp ảnh tại ba miền Bắc, Trung, Nam

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 1319/QĐ-BVHTTDL về việc tổ chức tập huấn mỹ thuật, nhiếp ảnh tại 3 miền Bắc, Trung, Nam. Theo đó, Bộ VHTTDL giao Cục Mỹ thuật, Nhiếp ảnh và Triển lãm chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức tập huấn về mỹ thuật, nhiếp ảnh tại 3 miền Bắc, Trung, Nam.

Chương trình tập huấn được triển khai với mục đích phổ biến văn bản quy phạm pháp luật về lĩnh vực mỹ thuật, nhiếp ảnh, triển lãm đang có hiệu lực; cập nhật những nội dung mới sửa đổi, bổ sung tới công chức thực hiện nhiệm vụ tại các Sở VHTT, Sở VHTTDL các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương nhằm nâng cao trình độ nghiệp vụ cho công chức thực thi nhiệm vụ tại các địa phương. Đồng thời, qua đó đánh giá tình hình quản lý nhà nước ở Trung ương và địa phương; công tác phát triển sự nghiệp về mỹ thuật, nhiếp ảnh và triển lãm; những phát sinh và bài học kinh nghiệm thực tế trong quá trình quản lý; từ đó tổng kết, đề xuất, kiến nghị, phương hướng trong thời gian tới. Thông qua chương trình tập huấn, các đại biểu sẽ cùng trao đổi, thảo luận, giải đáp những vướng mắc trong quá trình thực thi văn bản quy phạm pháp luật về mỹ thuật, nhiếp ảnh và triển lãm.

Tham dự khóa tập huấn gồm có các đại biểu là lãnh đạo Sở VHTT, Sở VHTTDL tỉnh, thành phố... Chương trình tập huấn bao gồm các nội dung: Phổ biến các văn bản quy phạm pháp luật chuyên ngành mỹ thuật, nhiếp ảnh, triển lãm và các văn bản pháp luật khác có liên quan; Triển khai văn bản quy phạm pháp luật, Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ, của Bộ VHTTDL về tăng cường quản lý nhà nước đối với một số hoạt động văn hóa nghệ thuật; Tăng cường năng lực phản ứng chính sách và nghiên cứu hoàn thiện thể chế lĩnh vực mỹ thuật, nhiếp ảnh, triển lãm. Theo kế hoạch, chương trình tập huấn được tổ chức tại 3 miền (mỗi nơi 2 ngày): Khu vực miền Bắc, chương trình tập huấn diễn ra tại Hải Phòng (tháng 5.2024); Khu vực miền Trung, lớp tập huấn được tổ chức tại Đà Nẵng (tháng 6.2024); Khu vực miền Nam, lớp tập huấn được tổ chức tại Cần Thơ (tháng 7.2024).

T.SƯƠNG

Quảng Nam đầu tư 2 tỉ đồng xây dựng 5 bia di tích

UBND tỉnh Quảng Nam vừa có công văn số 3709/UBND-KTTH giao Sở VHTTDL chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan triển khai thực hiện đầu tư xây dựng 5 bia di tích trên địa bàn thành phố Hội An năm 2024 theo thống nhất của Ban Thường vụ Tỉnh ủy. Tổng kinh phí đầu tư 2 tỉ đồng từ nguồn ngân sách tỉnh. Cụ thể, đầu tư xây dựng 1 nhà bia di tích quốc gia tại di tích khảo cổ Bãi Ông (xã Tân Hiệp) với tổng mức đầu tư 800 triệu đồng. Các hạng mục đầu tư tu bổ nằm trong khu vực đã được khoanh vùng bảo vệ di tích theo quy định của Luật Di sản văn hóa, phù hợp với quy hoạch chung đô thị của địa phương.

Đầu tư xây dựng 4 bia di tích cấp tỉnh, gồm: Bia di tích khảo cổ Trảng Sỏi; Bia di tích khảo cổ Hậu Xá I; Bia di tích khảo cổ Hậu Xá II; Bia di tích khảo cổ An Bang (phường Thanh Hà). Tổng đầu tư của 4 bia di tích là 1,2 tỉ đồng (mỗi bia 300 triệu đồng). Mỗi bia di tích diện tích mặt bằng 9,0m2, chiều cao bia 1,7m; bố trí ghế đá phục vụ nghỉ chân cho du khách; trồng cây xanh tôn tạo cảnh quan.

THU HOÀI

Chiến dịch Thanh niên tình nguyện Hè 2024 với 11 chỉ tiêu

Ngày 26.5, tại huyện Thủy Nguyên, TP Hải Phòng, Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tổ chức Lễ ra quân Chiến dịch Thanh niên tình nguyện Hè năm 2024. Buổi lễ được kết nối trực tiếp với các điểm cầu tại Tuyên Quang, Đắk Lắk và Đoàn Khối Doanh nghiệp Trung ương tổ chức tại Hậu Giang. Ông Nguyễn Ngọc Lương, Bí thư Thường trực Ban chấp hành Trung ương Đoàn, Chủ tịch Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, chia sẻ Chiến dịch Thanh niên tình nguyện Hè 2024 được tổ chức nhằm phát huy tinh thần xung kích, tình nguyện của đoàn viên, thanh niên trong việc tham gia phát triển kinh tế - xã hội, giải quyết các vấn đề xã hội quan tâm; xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh; đảm bảo an sinh xã hội, quốc phòng, an ninh, nhất là ở địa bàn khó khăn, vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo, vùng dân tộc, tôn giáo.

Chiến dịch được tổ chức rộng khắp, hiệu quả, an toàn, bền vững gắn với nhiệm vụ chính trị, nhu cầu thực tế của từng địa phương, đơn vị, tạo dấu ấn xã hội tích cực. Chiến dịch Thanh niên tình nguyện Hè năm 2024 xác định 11 chỉ tiêu. Đó là tổ chức cho 10.000.000 lượt đoàn viên, thanh niên tham gia các hoạt động tình nguyện do tổ chức Đoàn, Hội triển khai; xây dựng mới ít nhất 500 tuyến phố (đường, hẻm) văn minh với các tiêu chí "Sáng - Xanh - Sạch - Đẹp - Văn minh - An toàn", 1.000 nhà nhân ái, nhà tình nghĩa, nhà khăn quàng đỏ, nhà bán trú. Cùng với đó là trồng mới ít nhất 8.000.000 cây xanh, sửa chữa khoảng 3.000 km, làm mới 600 km đường giao thông nông thôn.

Các lực lượng hỗ trợ triển khai, hiện thực hóa 25.000 ý tưởng, sáng kiến của đoàn viên, thanh niên; hỗ trợ nâng cao năng lực số cho 6.000.000 lượt thanh thiếu nhi và người dân; tập huấn kiến thức khởi nghiệp cho ít nhất 200.000 lượt thanh niên; hỗ trợ 700 dự án khởi nghiệp sáng tạo của thanh niên... Tổng giá trị nguồn lực tập trung cho Chiến dịch Thanh niên tình nguyện Hè năm 2024 cấp Trung ương đạt hơn 25 tỉ đồng.

V.D

Xử nghiêm...

(Tiếp theo trang 1)

Việc chặn đường chụp ảnh, nhảy múa hoặc livestream là rất nguy hiểm, nhất là những nơi đường hẹp, tầm nhìn hạn chế rất dễ gây tai nạn giao thông. Ngay cả khi đường rộng thì cũng rất nguy hiểm, vì thường khi đường rộng cũng đồng nghĩa với việc xe cộ sẽ chạy với tốc độ cao và nếu xảy ra tai nạn sẽ thảm khốc hơn, nặng hơn.

Điều đáng nói là nhiều người dù biết rằng hành vi của mình là vi phạm pháp luật, nguy cơ trở thành tội phạm nhưng vì muốn có nhiều like, nhiều view trên mạng xã hội và đua đòi mà bất chấp tất cả. Bởi chỉ cần xảy ra sự cố đáng tiếc như tai nạn giao thông hoặc tụ tập rồi xảy ra xô xát, đánh nhau gây thương tích ảnh hưởng đến trật tự an toàn xã hội là có thể bị xử lý hình sự, đi tù như thường... Bên cạnh đó, hành vi thiếu ý thức, coi thường pháp luật của người lớn, nhất là khi đưa lên mạng xã hội sẽ làm cho trẻ em bắt chước làm theo sẽ rất nguy hiểm. Bởi khi trẻ bắt chước, làm theo thì đó không chỉ là hành vi vi phạm pháp luật mà có thể gây nguy hiểm đến sức khỏe, tính mạng của bản thân chúng và gây nguy hiểm cho cả những người xung quanh.

Hành vi thiếu ý thức này nếu không kịp thời ngăn chặn, xử lý nghiêm còn ảnh hưởng tiêu cực đến hình ảnh, đất nước, con người Việt Nam trong mắt du khách, người nước ngoài. Điều này nhất định sẽ tác động tiêu cực đến việc thu hút khách du lịch, về môi trường đầu tư, sản xuất kinh doanh của nước ta. Có thể khẳng định rằng, hành vi chặn đường giao thông, cản trở lưu thông bình thường chỉ vì sở thích cá nhân, "tự sướng" cho bản thân là tiêu cực, tạo ra tiền lệ, trào lưu xấu, vô văn hóa trong đời sống xã hội. Khi đó, xã hội sẽ phải gánh chịu nhiều hệ quả xấu, tác động tiêu cực từ những hành vi thiếu chuẩn mực, phản cảm, vô văn hóa này.

Vì vậy, các cơ quan chức năng cần ngăn chặn, xử lý nghiêm hành vi vi phạm pháp luật, có nguy cơ thành tội phạm này. Việc này không chỉ phòng ngừa, ngăn chặn tình trạng gây mất an toàn giao thông mà còn hạn chế hành vi gây mất trật tự an toàn xã hội, có dấu hiệu gây rối trật tự công cộng, lộn xộn ảnh hưởng tiêu cực đến hình ảnh đất nước đang diễn ra ngày càng tăng hiện nay. ■

Sẽ đề xuất Chính phủ khen thưởng công dân dũng cảm cứu người trong vụ cháy ở phố Trung Kính

Cuối tuần qua, UBND quận Cầu Giấy (Hà Nội) đã khen thưởng đột xuất 4 công dân dũng cảm tham gia cứu các nạn nhân bị mắc kẹt trong đám cháy xảy ra vào đêm 24.5 tại phố Trung Kính (phường Trung Hòa, quận Cầu Giấy, Hà Nội). Phát hiện đám cháy, không quản hiểm nguy, anh Phạm Quốc Luật (thợ nhôm kính, tối chạy xe công nghệ grab) liền chạy đi tìm thang, búa và dụng cụ cứu người. Anh Nguyễn Kim Long, là con chủ nhà nơi anh Luật thuê trọ lập tức lấy thang, búa để hỗ trợ cho anh Luật.

Mang được thang đến, các anh Đồng Văn Tuấn và Hoàng Văn Tuấn cùng trèo lên bức tường, sau đó hai người kéo thang lên gờ của bức tường để tiếp cận cửa sổ tầng 2, nơi có người đang mắc kẹt trong phòng ngôi nhà bị cháy. Anh Hoàng Văn Tuấn giữ thang cho anh Đồng Văn Tuấn trèo lên cửa sổ, dùng búa tạ đập tường để tạo lỗ hổng cứu người trong phòng. Vì thang tre ngắn và người nhỏ nên lực búa đập tường của anh Đồng Văn Tuấn không được mạnh. Thấy vậy, anh Nguyễn Kim Long đưa thêm thang dây cho anh Hoàng Văn Tuấn để anh Đồng Văn Tuấn mắc vào cửa sổ trèo lên, bám tay vào thang, tiếp tục dùng búa tạ đập tường. Sau đó, hai anh Đồng Văn Tuấn và Phạm Quốc Luật hợp lực, thay nhau đập cho đến khi thủng bức tường, đủ để 4 người trong gia đình chủ nhà bị cháy chui ra ngoài. Mọi người xung quanh cũng cùng hỗ trợ đưa từng người xuống dưới.

Trân trọng hành động dũng cảm của 4 công dân, Bí thư Đảng ủy phường Trung Hòa Trần Ánh Dương khẳng định, việc khẩn trương đến hiện trường, tổ chức cứu các nạn nhân thoát khỏi đám cháy đã thể hiện sự kịp thời, mưu trí, dũng cảm, không ngại nguy hiểm của các công dân. Đại diện quận Cầu Giấy cho biết, ngoài việc tổ chức khen thưởng 4 công dân nói trên, UBND quận đang tiếp tục đề xuất Thủ tướng Chính phủ và Chủ tịch UBND thành phố Hà Nội tặng Bằng khen vì hành động dũng cảm của các công dân này.

P.V

Đêm nhạc Trịnh Công Sơn "Khúc ca hòa bình" tại Quảng Trị

Gia đình cố nhạc sĩ Trịnh Công Sơn sẽ phối hợp với tỉnh Quảng Trị và các đơn vị tổ chức đêm nhạc "Khúc ca hòa bình" vào ngày 13.7 tới. Sự kiện nằm trong khuôn khổ Festival Hòa bình 2024 diễn ra tại tỉnh Quảng Trị. Đêm nhạc Trịnh Công Sơn sẽ được tổ chức với ê kíp do Tổng đạo diễn, giám đốc sáng tạo Tùng LEO và nhà sản xuất Châu LE đảm nhận. Với concept và ý tưởng hoàn toàn khác biệt, đêm nhạc hứa hẹn sẽ mang đến cho người xem những ca khúc sâu lắng, tôn vinh ý nghĩa hòa bình.

Nhiều nghệ sĩ nổi tiếng dự kiến sẽ góp mặt biểu diễn tại đêm nhạc như ca sĩ Cẩm Vân, nghệ sĩ saxophone Trần Mạnh Tuấn, ca sĩ Hồng Nhung, Đức Tuấn, Ngọc Khuê, Tấn Sơn, Viết Thu, An Trần, Jmi Ko (Hàn Quốc), Kyo York (Mỹ) và Akari Nakatani (Nhật Bản)… Gia đình cố nhạc sĩ Trịnh Công Sơn tin tưởng ê kíp thực hiện chương trình sẽ truyền tải được thông điệp về nhạc Trịnh trong thế hệ mới, đây cũng là điều mà gia đình luôn mong muốn khi có thêm nhiều nghệ sĩ trẻ trình diễn âm nhạc Trịnh Công Sơn.

Hòa bình, tiếng lòng chung, ước mơ chung của nhân loại. Tiếng nói ngợi ca hòa bình thực sự ý nghĩa khi nó được vang lên từ Việt Nam, một đất nước mấy ngàn năm chinh chiến chỉ để bảo vệ chủ quyền và bảo vệ quyền cơ bản của con người: Quyền được sống trong hòa bình, tự do, hạnh phúc. Tiếng nói ấy càng ý nghĩa hơn khi được vang lên từ Quảng Trị, vùng đất từng chịu nhiều đau thương, mất mát bởi chiến tranh, cũng chính là nơi mang khát vọng hòa bình mãnh liệt, nơi "đất thiêng nở đóa hoa hòa bình".

S.THÙY

Luật Lưu trữ cần thống nhất với Luật Di sản văn hóa

●TÙNG QUANG

Thảo luận về một số nội dung còn ý kiến khác nhau của dự thảo Luật Lưu trữ (sửa đổi) tại phiên họp toàn thể hội trường vào cuối tuần qua, nhiều đại biểu Quốc hội đề nghị điều chỉnh, bổ sung để Luật Lưu trữ (sửa đổi) thống nhất với Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) cũng sẽ trình Quốc hội tại Kỳ họp thứ 7 lần này,

Quốc hội thảo luận tại Hội trường dự thảo Luật Lưu trữ (sửa đổi) **Ảnh: TRẦN HUẤN**

Góp ý vào dự thảo này, đại biểu Nguyễn Thị Việt Nga (Hải Dương) bày tỏ quan tâm đến những nội dung quy định về tài liệu lưu trữ đặc biệt, bởi có sự giao thoa và cả chồng chéo trong quy định về tài liệu lưu trữ đặc biệt là bảo vật quốc gia như Mộc bản triều Nguyễn đã được UNESCO ghi danh vào danh mục di sản tư liệu thế giới hiện đang được lưu giữ tại Trung tâm Lưu trữ Quốc gia 1 và 4. Theo đại biểu, giữa dự thảo Luật Lưu trữ (sửa đổi) với Luật Di sản văn hóa hiện hành và cả dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) sẽ trình Quốc hội tại Kỳ họp thứ 7 lần này có những điểm còn mâu thuẫn trong quy định về tài liệu lưu trữ đặc biệt là di sản văn hóa.

Mặc dù trong dự thảo Luật Lưu trữ (sửa đổi) trình Quốc hội lần này nhiều ý kiến đóng góp của các đại biểu Quốc hội về nội dung này đã được tiếp thu tương đối đầy đủ và hợp lý, tuy nhiên vẫn còn một số nội dung cần điều chỉnh. Thứ nhất, về khái niệm bản sao. Tại khoản 6 Điều 2, dự thảo Luật Lưu trữ (sửa đổi) quy định về bản sao là: "Bản sao tài liệu lưu trữ là bản chụp in số hóa, trích xuất nguyên văn toàn bộ hoặc một phần nội dung thông tin từ tài liệu lưu trữ". Quy định này đúng với tài liệu lưu trữ thông thường nhưng chưa đúng với tài liệu lưu trữ là bản bảo vật quốc gia. Trong Luật Di sản văn hóa hiện hành và trong dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) bản sao là sản phẩm làm giống như bản gốc về hình dáng, kích thước, chất liệu, màu sắc trang trí và những đặc điểm khác. Do đó đại biểu Nga ***đề nghị bổ sung thêm khái niệm bản sao đối với tài liệu lưu trữ đặc biệt là di sản văn hóa vào dự thảo cho thống nhất với Luật Di sản văn hóa***.

Thứ hai, về giá trị của bản sao tài liệu lưu trữ. Trong khoản 2 Điều 23 của dự thảo luật có quy định "bản sao tài liệu lưu trữ có xác thực của cơ quan, tổ chức lưu trữ lịch sử có giá trị như tài liệu lưu trữ gốc đang bảo quản lưu trữ tại lưu trữ hiện hành, lưu trữ lịch sử". Đại biểu cho rằng quy định về giá trị bản sao tài liệu lưu trữ như vậy cũng chỉ đúng với tài liệu lưu trữ thông thường mà chưa đúng với tài liệu lưu trữ là di sản văn hóa và còn mâu thuẫn với những quy định của Luật Di sản văn hóa hiện hành cũng như dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi). Theo quy định của Luật Di sản văn hóa "bản sao là sản phẩm giống như bản gốc về hình dáng, kích thước nhưng không có giá trị như bản gốc". Bởi vậy đại biểu Nga đề nghị sửa quy định trong khoản 2 Điều 23 của dự thảo Luật Lưu trữ (sửa đổi) như sau: "Bản sao tài liệu lưu trữ có xác thực của cơ quan tổ chức lưu trữ lịch sử có giá trị về thông tin, tư liệu như tài liệu lưu trữ gốc đang bảo quản tại lưu trữ hiện hành, lưu trữ lịch sử". Khi xác định giá trị thông tin, tư liệu của bản sao, tài liệu lưu trữ giống như bản gốc là đã loại trừ được sự mâu thuẫn giữa Luật Di sản văn hóa và Luật Lưu trữ, đại biểu bày tỏ.

Tương tự, đại biểu Lưu Bá Mạc (Lạng Sơn) cho rằng, tại khoản 3 Luật Lưu trữ (sửa đổi) quy định: "Trường hợp tài liệu lưu trữ được công nhận là bảo vật quốc gia hoặc công nhận, ghi danh hình thức khác theo quy định của Luật Di sản văn hóa và luật khác có liên quan ngoài việc thực hiện theo quy định của luật này còn phải thực hiện theo quy định của Luật Di sản văn hóa và luật khác có liên quan". Đại biểu đề xuất cân nhắc sửa thành: ***"Trường hợp tài liệu lưu trữ có giá trị đặc biệt được công nhận là bảo vật quốc gia hoặc được xác định là một trong các loại hình di sản văn hóa thì phải thực hiện theo quy định của Luật Di sản văn hóa"***, nghĩa là áp dụng theo một luật.

"Lý do vì ta cần xác định, phân tách rõ ràng trong việc áp dụng quy định pháp luật đối với hai trường hợp khác nhau, khi còn là tài liệu lưu trữ có giá trị đặc biệt thì thực hiện biện pháp bảo vệ, phát huy tài liệu lưu trữ lịch sử có giá trị đặc biệt theo quy định tại dự thảo Luật Lưu trữ (sửa đổi) là hợp lý. Tuy nhiên, khi tài liệu lưu trữ đặc biệt được công nhận là bảo vật quốc gia hoặc di sản tư liệu thì cần phải thực hiện biện pháp bảo vệ, phát huy giá trị bảo vật quốc gia và di sản tư liệu theo quy định tại Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) mà dự thảo Luật Di sản văn hóa sắp tới đang thực hiện. Khi tài liệu lưu trữ đặc biệt đó được công nhận là bảo vật quốc gia, di sản tư liệu, nhưng cùng lúc phải áp dụng 2 quy định khác nhau về biện pháp bảo vệ và phát huy giá trị trong 2 luật khác nhau sẽ có sự chồng chéo, vướng mắc, gây ra cách hiểu khác nhau khi áp dụng luật trong thực hiện sau này.

Theo đại biểu Lưu Bá Mạc, tại điểm a khoản 5 Điều 52, dự thảo Luật Lưu trữ có quy định "chủ sở hữu tài liệu lưu trữ có giá trị đặc biệt phải thông báo bằng văn bản đến Bộ Nội vụ khi trao đổi, tặng, cho, mua, bán, để lại di sản thừa kế là tài liệu lưu trữ có giá trị đặc biệt". Trong khi đó tại điểm c khoản 1 Điều 41 dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) có quy định "bảo vật quốc gia thuộc sở hữu chung, sở hữu riêng chỉ được chuyển nhượng trong nước, đồng thời không được kinh doanh, khi chuyển quyền sở hữu bảo vật quốc gia, tổ chức, cá nhân sở hữu bảo vật quốc gia phải thông báo bằng văn bản tới Sở VHTTDL nơi đã đăng ký về chủ sở hữu mới" và tại khoản 1 Điều 58 dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) cũng có quy định "di sản tư liệu thuộc sở hữu toàn dân phải được quản lý trong cơ quan, đơn vị có chức năng, nhiệm vụ thích hợp, không được mua, bán, tặng, cho, còn di sản tư liệu thuộc các hình thức sở hữu khác được mua bán, trao đổi, tặng, cho để thừa kế ở trong nước theo quy định của pháp luật". Như vậy, "nếu tài liệu lưu trữ đặc biệt được công nhận là bảo vật quốc gia hoặc di sản tư liệu nếu bị điều chỉnh theo cả 2 luật như trên thì vừa phức tạp trong thực tiễn lại có nhiều cách hiểu khác nhau. Do vậy, ***đề nghị cơ quan soạn thảo cân nhắc có những điều chỉnh phù hợp để áp dụng trong thực tiễn thuận tiện"***, đại biểu Lưu Bá Mạc đề nghị.

Về nội dung khoản 2 Điều 3 của Luật Lưu trữ (sửa đổi) quy định: "Trường hợp mang tài liệu lưu trữ được công nhận là bảo vật quốc gia ra nước ngoài phải có quyết định của Thủ tướng Chính phủ", theo đại biểu Nguyễn Tuấn Thịnh, Đoàn đại biểu Quốc hội TP Hà Nội, quy định này là không cần thiết, bởi vì ngay tại khoản 2 điều này đã quy định: "Trường hợp tài liệu lưu trữ được công nhận là bảo vật quốc gia theo quy định của Luật Di sản văn hóa và luật khác có liên quan thì ngoài việc thực hiện theo quy định của luật này phải thực hiện theo quy định của dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) và luật khác có liên quan" và ***theo quy định của dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) tại Điều 44 đã có quy định "việc đưa bảo vật quốc gia ra nước ngoài phải có quyết định của Thủ tướng Chính phủ cho phép"***. ■

TUẦN LÀM VIỆC THỨ HAI, KỲ HỌP THỨ 7:

Quốc hội thảo luận nhiều vấn đề quan trọng

Trong tuần làm việc thứ hai của kỳ họp thứ 7 (từ 27-31.5), Quốc hội thảo luận nhiều vấn đề quan trọng trong chương trình nghị sự. Cụ thể, trong tuần làm việc thứ hai, Quốc hội sẽ thảo luận về dự thảo 4 Luật, bao gồm: Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi), Luật Tổ chức Tòa án nhân dân (sửa đổi); Luật Thủ đô (sửa đổi) và Luật Công nghiệp quốc phòng, an ninh và động viên công nghiệp.

Trong ngày 29.5, các đại biểu sẽ thảo luận tại hội trường để đánh giá bổ sung kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và ngân sách nhà nước năm 2023; tình hình thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và ngân sách nhà nước những tháng đầu năm 2024; Kết quả thực hiện các mục tiêu quốc gia về bình đẳng giới năm 2023; Công tác thực hành tiết kiệm, chống lãng phí năm 2023. Quốc hội cũng sẽ thảo luận về dự kiến Chương trình giám sát của Quốc hội năm 2025; dự kiến Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2025, điều chỉnh Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2024…

Tránh "sập bẫy" sàn thương mại điện tử

● THẾ TUẤN

Công an tỉnh Cao Bằng mới triệt phá nhóm đối tượng "khủng" có hành vi lừa đảo trên không gian mạng, với thủ đoạn giả danh sàn giao dịch thương mại điện tử.

Thật khó tin, khi trung bình một ngày các đối tượng đã gọi từ 1.500 - 2.000 cuộc điện thoại cho khách hàng, tiếp cận người dân nhằm thực hiện hành vi lừa đảo. Với những chiến dịch "dội bom" như vậy, người tiêu dùng cũng khó lòng thoát nạn. Nguyễn Thị Tuyết Dâng (SN 1990), trú tại tổ 11, phường Đề Thám, TP Cao Bằng được xác định là đối tượng cầm đầu đường dây thực hiện hành vi lừa đảo.

Cuộc cạnh tranh đang dần quyết liệt

Thủ đoạn của các đối tượng là giả danh nhân viên sàn thương mại điện tử (TMĐT) tri ân khách hàng để gọi điện mời khách hàng kết bạn Zalo và hướng dẫn thực hiện các giao dịch, sau đó lừa để chiếm đoạt tiền. Tuy nhiên, lừa đảo trên không gian mạng, trong đó có việc giả danh các sàn TMĐT không chỉ có một vụ kể trên, mà tới nay đã được coi là phổ biến; nhất là trong bối cảnh TMĐT bùng nổ ở Việt Nam.

Báo cáo quý I.2024 của YouNet ECI (công ty chuyên về phân tích dữ liệu thị trường TMĐT) cho biết, doanh thu thị trường TMĐT của 4 sàn Shopee, Lazada, Tiki, TikTok Shop đạt 79.120 tỉ đồng, đến từ 510.000 nhà bán hàng online. Dẫn đầu thị trường là Shopee, chiếm đến 67,9% giá trị giao dịch; xếp sau là TikTok Shop với 23,2%. Trong khi đó, Lazada đứng thứ ba chỉ có 7,6% và Tiki đứng cuối với 1,3%. Như vậy, giao dịch sàn TMĐT đã có sự đổi ngôi. Từ năm 2018 trở về trước, Lazada liên tục dẫn dắt thị trường TMĐT tại Việt Nam. Giai đoạn đỉnh điểm (quý I.2018), mỗi tháng Lazada có hơn 42 triệu lượt truy cập, bỏ xa Shopee (gần 25 triệu lượt) và Tiki (gần 20 triệu lượt).

Tuy nhiên, từ cuối 2018, "gió đã đảo chiều" khi mà Shopee vượt mặt Lazada vươn lên vị trí dẫn đầu với 41 triệu lượt truy cập mỗi tháng trong quý cuối năm. Đứng thứ 2 là Tiki với 35,6 triệu lượt truy cập. Còn Lazada lui lại ở con số 29 triệu lượt truy cập. Từ đó, thị phần cũng thay đổi. Theo YouNet ECI, hiện Shopee đứng nhất với thị phần 63%. TikTok Shop 20%. Lazada xếp thứ 3 với 3%. Tiki đứng chót bảng 1%. Đáng chú ý, sàn Sendo vốn được coi là uy tín nhưng lại không có tên trong bảng xếp hạng này. Những con số trên cho thấy thị trường TMĐT đã và đang diễn ra sự cạnh tranh quyết liệt, với nhiều chiêu thức, nhất là các đợt khuyến mãi hạ giá "sập sàn" cũng như quà tặng tri ân khách hàng. Từ đó cũng dẫn tới việc bị lợi dụng, giả mạo, lừa đảo nhiều hơn. Thua thiệt đến cho cả các sàn TMĐT chân chính lẫn khách hàng.

Ông Nguyễn Tùng Giang, nhà sáng lập G Investment Group (đơn vị bán hàng lâu năm trên sàn TMĐT) cho rằng, thành công của nhiều sàn TMĐT đến từ việc liên tục tung ra chương trình siêu sale, tung mã giảm giá, hỗ trợ chiết khấu đối với các nhãn hàng, tổ chức những phiên livestream với sự tham gia những người nổi tiếng. TMĐT là ngành phải quảng cáo, khuyến mãi càng nhiều càng tốt để thu hút người dùng. Trong khi lại có thể kích thích lòng tham của các đối tượng lừa đảo.

Nguyên nhân "sập bẫy" từ người tiêu dùng

Trước vấn nạn lừa đảo giao dịch trên sàn TMĐT, Cục TMĐT và Kinh tế số (Bộ Công thương) từng nhiều lần đưa ra cảnh báo. Theo đó, các thủ đoạn lừa đảo người tiêu dùng có thể bao gồm:

Thủ đoạn thứ nhất: Đối tượng lập tài khoản người bán với thông tin giả trên sàn TMĐT, sau đó giả mạo các cửa hàng, công ty kinh doanh trên thực tế để tạo lòng tin cho khách hàng. Đăng bán các sản phẩm có mức giá rẻ hơn giá niêm yết từ 3-4 lần, cùng với đó là những dòng mô tả như "giảm giá sốc", "thanh lý xả kho", những mặt hàng này đều có giá trị cao, nhỏ gọn, dễ có hàng giả, hàng nhái như đồ điện tử, điện thoại… Khi người mua đặt đơn hàng, các đối tượng sẽ được sàn TMĐT cung cấp thông tin cá nhân của người mua và sử dụng các phương thức liên lạc như Zalo, Facebook để chủ động liên lạc, dụ dỗ mua các mã giảm giá (voucher) để giao dịch trực tuyến không thông qua sàn TMĐT với mức giá thấp hơn mức giá đang niêm yết. Sau khi người đặt mua chuyển khoản thanh toán, các đối tượng chặn liên lạc hoặc gửi bưu kiện trong đó có các vật phẩm không giá trị.

Thủ đoạn thứ hai: Đối tượng cài đặt đơn hàng ở trạng thái treo hoặc hủy đơn hàng nhưng vẫn tạo đơn vận chuyển của các công ty vận chuyển đến địa chỉ người mua. Khi đó đối tượng tráo hàng, thay đổi hàng thật bằng các mặt hàng giả, hàng nhái hoặc vật phẩm không có giá trị. Người bị hại sử dụng phương thức thanh toán trả trước và không kiểm tra sản phẩm khi nhận hàng hoặc lầm tưởng đây là sản phẩm mình đặt mua trên sàn TMĐT nên vẫn tiến hành thanh toán tiền bình thường khi nhận hàng. Đáng chú ý, do việc giao dịch của người bị hại ngoài phạm vi của các sàn TMĐT nên không được đảm bảo quyền lợi đổi trả, hoàn tiền sản phẩm vì hệ thống các sàn TMĐT không ghi nhận bất kỳ giao dịch mua hàng hay xác định người dùng bị thiệt hại.

Thủ đoạn thứ 3: Đối tượng tự nhận là nhân viên của sàn TMĐT hỗ trợ về việc đổi trả đơn hàng. Đối tượng sẽ hứa thu hồi và hoàn tiền, đền tiền gấp 3 lần, sau đó lừa khách hàng bấm vào link lừa đảo và yêu cầu người bị hại cung cấp thông tin cá nhân như số điện thoại, tên định danh, chi tiết thông tin thẻ tín dụng/tài khoản ngân hàng (bao gồm cả mật khẩu và hoặc OTP) để chiếm đoạt tiền trong tài khoản ngân hàng. Đối tượng còn gửi tin nhắn, hoặc thực hiện cuộc gọi với nội dung: "Bạn được nhận một phần quà vì bạn là khách hàng may mắn trúng thưởng của chương trình nào đó"; hoặc "Bạn là khách hàng thân thiết"… Sau đó sẽ yêu cầu người bị hại phải trả thêm phí vận chuyển hoặc phí hỗ trợ.

Nguyên nhân "sập bẫy" từ người tiêu dùng được cho là do thiếu thuần thục về công nghệ, cả tin và có cả yếu tố lòng tham do giá hàng hóa rao bán thấp. Theo Cục An ninh mạng và Phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao (Bộ Công an), cho dù thường xuyên tuyên truyền, cảnh báo về các hiện tượng lừa đảo qua mạng xã hội, trong đó có hình thức lừa đảo giả mạo các sàn TMĐT, nhưng không ít người vẫn mắc bẫy. Trong khi đó, việc đấu tranh với tội phạm lừa đảo qua sàn TMĐT gặp khó khăn do người bị hại thường không tố giác tội phạm hoặc khó cung cấp chứng cứ vi phạm tội của đối tượng. Chưa kể, các đối tượng thường dùng sim rác gọi điện, nhắn tin, đăng ký tài khoản mạng xã hội khi phạm tội.

Vì thế, để tránh bị lừa, "chốt chặn" an toàn đầu tiên vẫn phải là người mua hàng thông qua sàn TMĐT. Trong bối cảnh "tranh tối tranh sáng" thì buộc phải vượt lên để trở thành "người tiêu dùng thông thái". ■

Lập gian hàng, mã giảm giá ảo trên Shopee để chiếm đoạt tài sản (ảnh minh họa)
Ảnh: NGHĨA PHẠM

Việc thu phí dịch vụ vui chơi trên bãi tắm Tuần Châu có đúng quy định?

Ngày 26.5, Phó Chủ tịch UBND thành phố Hạ Long (Quảng Ninh) Nguyễn Ngọc Sơn cho hay: Việc niêm yết giá công khai và thu phí các dịch vụ vui chơi giải trí, trong đó có hoạt động team building tại Khu du lịch Tuần Châu do doanh nghiệp đầu tư là phù hợp, không sai so với quy định Nhà nước. Những ngày gần đây, mạng xã hội phản ánh việc Công ty trách nhiệm hữu hạn Âu Lạc Quảng Ninh (thuộc Tập đoàn Tuần Châu, thành phố Hạ Long, Quảng Ninh) thu phí dịch vụ hoạt động team building tại bãi tắm trong Khu du lịch quốc tế Tuần Châu đã gây ra những tranh luận trái chiều.

Ông Đoàn Mạnh Linh, Trưởng phòng Quản lý lữ hành (Sở Du lịch tỉnh Quảng Ninh) cho hay: Bãi tắm Tuần Châu được doanh nghiệp đầu tư, nhân dân và du khách vào tắm miễn phí. Việc tổ chức các hoạt động vui chơi giải trí, trong đó có hoạt động team building, đơn vị quản lý bãi tắm thu phí với bảng niêm yết công khai là phù hợp. Doanh nghiệp có trách nhiệm đảm bảo an toàn, an ninh và dọn dẹp, giữ gìn vệ sinh môi trường biển. Trong thông báo ngày 26.5, Công ty trách nhiệm hữu hạn Âu Lạc Quảng Ninh cũng nêu rõ, bãi biển Tuần Châu là bãi tắm nhân tạo do Tập đoàn Tuần Châu xây dựng, luôn có nhân viên an ninh và nhân viên vệ sinh hằng ngày để duy trì bãi tắm an ninh, vệ sinh cho du khách. Mọi người dân, du khách khi đến tắm biển tại Tuần Châu hoàn toàn được miễn phí.

Tập đoàn chỉ thu phí với các hoạt động tổ chức vui chơi giải trí, trong đó có hoạt động team building. Công ty trách nhiệm hữu hạn Âu Lạc Quảng Ninh đã có các biển thông báo đầy đủ và rõ ràng về giá dịch vụ này...

P.V

Không thể **rút kinh nghiệm mãi!**

● **Bài, ảnh: QUẢNG XƯƠNG**

Vụ cháy nhà trọ ở Trung Kính (Trung Hòa, Cầu Giấy, Hà Nội) khiến 14 người tử vong thêm một lần nữa là "hồi chuông" cảnh báo sự thiếu an toàn về phòng cháy chữa cháy tại các nhà trọ nằm trong những con ngõ sâu. Siết chặt quản lý các nhà trọ tại Hà Nội sau vụ việc này cũng như vụ cháy chung cư mini tại Khương Hạ tháng 9.2023, cần phải đặt ra riết róng và quyết liệt hơn.

Xung quanh khu vực cháy nhà trọ tại Trung Kính vẫn thấy không ít ngôi nhà treo biển cho thuê nhà trọ. Bà Nguyễn Thị Việt, 73 tuổi, trú tại ngách 98/43, ngõ 119 đường Trung Kính, hàng xóm của ngôi nhà bị cháy cho biết, cả ngõ này cũng như nhiều ngõ xung quanh người dân sống bằng việc cho thuê nhà.

Ám ảnh nhà không lối thoát

Không chỉ ở Trung Kính, nhiều khu vực gần các trường đại học, cao đẳng như Xuân Thủy (quận Cầu Giấy), Thanh Xuân, Khương Trung, Khương Hạ (quận Thanh Xuân) cũng có nhiều nhà cho thuê trọ. Trao đổi với *Văn Hóa*, anh Phan Quốc Việt, Đội trưởng đội cứu hộ FAS Angel, người đã cùng các đồng đội có mặt tại hiện trường sơ cứu và đưa các nạn nhân ra trong vụ cháy cho biết: "Đây là vụ việc hết sức đau lòng và vô cùng đáng tiếc khi không có lối thoát nào cho các nạn nhân. Tôi đi rất nhiều các dãy nhà trọ và tôi thấy rằng nhiều nhà trọ không có lối thoát hiểm cho những người thuê trọ".

Không khó để nhận ra, tại nhiều khu vực ở Hà Nội, các nhà trọ cho thuê đều nằm sâu trong các con ngõ nhỏ. Sinh viên, người dân lao động lựa chọn bởi giá thuê phòng rẻ, phù hợp công việc của họ, chỉ dao động khoảng từ 2-3 triệu đồng/tháng. Chính vì điều đó, tại nhiều ngõ nhỏ, mật độ người tại nhiều ngôi nhà quá đông, chật chội. Những ngôi nhà được chia thành nhiều phòng khép kín, chỉ mươi mét vuông mà ôm gọn nhà vệ sinh, bếp cũng được bố trí trong phòng. Một căn phòng nhỏ như thế với các thiết bị điện như ti vi, tủ lạnh, bình gas… Cùng với đó, hàng chục con người sinh sống trong ngôi nhà là hàng chục chiếc xe máy, xe điện ở bên dưới tầng 1. Nguy cơ tiềm ẩn về cháy nổ rất cao. Điều này dường như ai cũng biết nhưng lại phó mặc cho sự may rủi nhiều hơn là công tác chấn chỉnh, xử lý chủ nhà trọ.

Sau vụ cháy tại Trung Kính, xung quanh nhà trọ bị cháy vẫn có nhiều nhà trọ, chung cư mini cho thuê bị quây kín bởi thép gai, lồng sắt. Nhiều người thuê nhà khi được hỏi đều lo lắng, bởi chuyển nhà trọ khác thì cũng như thế, nghĩa là cũng nhà trong ngõ nhỏ, ba mặt giáp tường nhà khác và chỉ có một lối đi chính, cửa sổ được hàn kín…

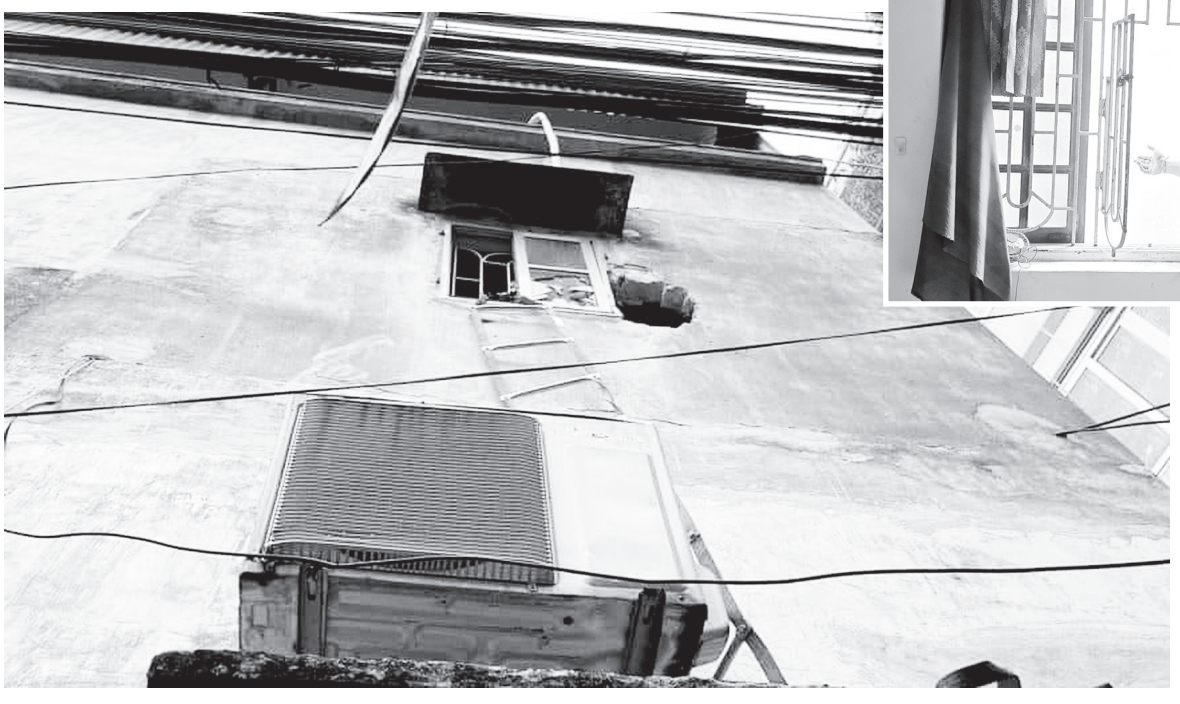
Cháy nhà là… rà soát

Ngay sau vụ cháy tại Trung Kính, UBND thành phố Hà Nội có Công điện yêu cầu UBND các địa phương chủ động thành lập các tổ công tác để rà soát, kiểm tra 100% cơ sở nhà trọ trên địa bàn. Công việc này phải hoàn thành trước ngày 15.6, báo cáo kết quả về UBND thành phố trước ngày 20.6.

Đối với các loại hình cơ sở có nguy cơ cháy nổ cao còn lại, Chủ tịch thành phố Hà Nội yêu cầu các địa phương tiếp tục rà soát, kiểm tra hoàn thành trước ngày 15.7, báo cáo kết quả về UBND TP trước ngày 20.7. Trên cơ sở kết quả kiểm tra, rà soát đối với nhà trọ, lãnh đạo TP Hà Nội yêu cầu các đơn vị tiếp tục kiểm tra, hướng dẫn, đôn đốc 100% cơ sở hoàn thành việc khắc phục các giải pháp trước mắt đối với các loại hình cơ sở có nguy cơ cháy nổ cao, đã kiểm tra theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ và Bộ Công an; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, hướng dẫn kỹ năng phòng cháy và cứu nạn cho người dân. Về nội dung Công điện mới này của lãnh đạo thành phố Hà Nội, không ít người nhớ tới vụ cháy chung cư mini tại Khương Hạ (Thanh Xuân, Hà Nội) làm 56 người chết tháng 9.2023. Sau khi vụ cháy xảy ra, UBND TP Hà Nội cũng đã yêu cầu tổng kiểm tra việc chấp hành pháp luật đối với loại hình chung cư mini, nhà trọ trên địa bàn thành phố trong vòng 45 ngày.

> *Vẫn chưa biết lần kiểm tra, rà soát đợt trước như thế nào, những tổ chức, cá nhân nào đã bị xử lý, nhưng có một thực tế mà người thuê trọ nào cũng biết, họ đang phải đối diện với nhiều nguy cơ khi nơi họ ở không khác gì "lô cốt", vậy mà lực lượng chức năng, chính quyền phường, xã thiếu kiểm tra, xử lý nghiêm. Vụ việc xảy ra chỉ là rút kinh nghiệm sâu sắc. Chẳng lẽ sau một vụ việc thương tâm đau xót, chính quyền phường, xã lên truyền thông nói rằng, "đây là bài học sâu sắc của chúng tôi". Xin đừng mãi như thế!*

Khi đó, lãnh đạo UBND thành phố Hà Nội chỉ đạo những đơn vị, địa phương nào thực hiện không nghiêm túc, không đảm bảo tiến độ đề ra, để sót lọt cơ sở thuộc diện kiểm tra, rà soát thì thủ trưởng đơn vị, chủ tịch UBND các cấp chịu trách nhiệm trước UBND thành phố. Ngay sau đó, các quận, phường rầm rộ ra quân rà soát, thế nhưng ngày 24.5 lại xảy ra vụ cháy nhà trọ làm 14 người chết. Vụ việc này thêm một lần nữa cho thấy nhiều bất cập trong công tác quản lý nhà trọ trên địa bàn tại Hà Nội. Vẫn chưa biết lần kiểm tra, rà soát đợt trước như thế nào, những tổ chức, cá nhân nào đã bị xử lý, nhưng có một thực tế mà người thuê trọ nào cũng biết, họ đang phải đối diện với nhiều nguy cơ khi nơi họ ở cho thuê trọ tới hàng chục người mà không có lối thoát hiểm tại Trung Kính là một ví dụ điển hình. Sau vụ việc cháy chung cư mini xảy ra tại Khương Hạ, cơ quan chức năng đã khởi tố vụ án để điều tra vi phạm về phòng cháy chữa cháy và trách nhiệm quản lý nhà nước khiến 14 người tử vong. Dù ai đó phải chịu trách nhiệm nhưng những thiệt hại về con người là không thể khắc phục được.

Ngôi nhà xảy ra vụ cháy tại Trung Kính không có lối thoát hiểm, người dân phải đập tường để cứu người

Anh Phan Quốc Việt với lối thoát hiểm của ngôi nhà anh thuê

"Lối ra" nào cho những ngôi nhà không lối thoát?

Hiện tại, việc quản lý nhà trọ, chung cư mini tại Hà Nội là một việc không dễ dàng. Việc cho thuê trọ, kinh doanh trong ngõ là tình trạng phổ biến tại nhiều nơi tại Hà Nội. Giá chung cư tăng phi mã, giá hàng tỉ đồng/căn khiến người dân phải tìm đến chung cư mini hoặc các phòng trọ. Trong khi đó, các dự án nhà ở xã hội hoặc nhà ở giá rẻ quá ít hoặc người dân rất khó đủ điều kiện để mua.

Hiện nay, nguy cơ xảy ra cháy nổ nhà cho thuê trọ, nhất là nhà ở kết hợp với kinh doanh trong các ngõ sâu là rất cao, nếu xảy ra cháy thì thiệt hại về người là không nhỏ bởi ngõ quá sâu, lực lượng chữa cháy và cứu hộ khó tiếp cận. Trong khi chờ những thay đổi các quy định về quản lý hay đầu tư thêm nhà xã hội, việc cần kíp và thường xuyên chính là sự vào cuộc quyết liệt của chính quyền địa phương, nhất là phường, xã. Một ngôi nhà trọ có đảm bảo công tác phòng cháy chữa cháy hay không, có lối thoát hiểm hay không, đường điện có đảm bảo hay không… thì tổ trưởng dân phố, lãnh đạo phường, quận nếu đi kiểm tra thì không thể không nắm rõ.

Đại biểu Quốc hội Trịnh Xuân An cho rằng, các cấp chính quyền phải có biện pháp "mạnh tay". Đó là khi rà soát trên địa bàn mà cảm thấy có nguy cơ cao cháy nổ, đe dọa tính mạng người dân thì phải có yêu cầu lập tức về đảm bảo an toàn cháy nổ. Nếu nhà cửa xây theo kiểu không có lối thoát thì phải cưỡng chế, yêu cầu người dân bỏ ngay các vật cản, phải thiết kế thêm lối thoát. Cùng với đó, phải đồng bộ các giải pháp ngắn hạn, dài hạn, những biện pháp kỹ thuật, biện pháp mang tính cưỡng bức bắt buộc mới không để xảy ra những vụ cháy thảm khốc như thời gian qua.

Sau vụ cháy tại Trung Kính, Công an thành phố Hà Nội yêu cầu chủ trọ không lắp đặt "chuồng cọp", bịt lối thoát nạn; không sắp xếp hàng hóa, vật dụng che chắn, cản trở lối thoát nạn; đồ dùng, hàng hóa, vật liệu dễ cháy phải được bố trí cách xa nơi phát sinh nguồn lửa, nguồn nhiệt ít nhất 0,5m. Trong nhà trọ, chung cư mini cần có lối thoát nạn dự phòng, có thể là thang sắt ngoài nhà, thang dây, dây thả chậm, lối lên mái, ra ban công, sân thượng sang nhà liền kề. Khu nhà trọ một tầng cần đảm bảo lối thoát chính ra bên ngoài thông thoáng, không bị cản trở. Đối với người thuê trọ, Công an thành phố Hà Nội đưa ra 19 khuyến cáo. Theo đó, người thuê cần nắm vững kiến thức cần thiết về phòng cháy và chữa cháy; thường xuyên kiểm tra và bảo dưỡng hệ thống điện, các thiết bị điện định kỳ để tránh nguy cơ chập điện gây cháy.

Để tránh xảy ra những vụ việc đáng tiếc, anh Phan Quốc Việt, Đội trưởng đội cứu hộ FAS Angel cho biết khâu phòng ngừa, tăng cường ý thức của người dân trước các nguy cơ cháy cũng là một yếu tố quan trọng khi các cấp chính quyền, lực lượng chuyên trách sẽ không có đủ người mà đi đến từng nhà để canh chừng. Tham gia cứu hộ trong những vụ cháy ở Khương Hạ và Trung Kính, bản thân anh cũng là người đi thuê nhà, anh Việt cho biết chủ cho thuê nhà và chính bản thân người đi thuê nhà đều phải có ý thức. ■

Thi ảnh du lịch Tuyên Quang năm 2024

Sở VHTTDL tỉnh Tuyên Quang vừa tổ chức phát động cuộc thi Ảnh du lịch Tuyên Quang năm 2024. Cuộc thi có quy mô cấp tỉnh, phát động rộng rãi tới tất cả công dân Việt Nam trong và ngoài nước, người nước ngoài đang công tác, sinh sống, làm việc tại Việt Nam không giới hạn độ tuổi.

Ảnh dự thi phải được chụp tại tỉnh Tuyên Quang, phản ánh rõ chủ đề cuộc thi, nêu bật vẻ đẹp mảnh đất, con người xứ Tuyên. Ảnh không được chèn tên tác giả hoặc các ký tự, dấu hiệu không thuộc nội dung tác phẩm; ghi rõ nội dung hoặc chủ đề. Ảnh dự thi là ảnh chưa được công bố, triển lãm hoặc đạt giải tại các cuộc thi trong và ngoài nước. Trong thời gian diễn ra cuộc thi, tác giả không được sử dụng các tác phẩm đang dự thi để tham dự các cuộc thi khác. Các tác phẩm dự thi phải được tác giả chụp từ năm 2022 đến nay.

MỘC HƯƠNG

Nhiều hoạt động đặc sắc tại Tuần lễ du lịch Ninh Bình

Tuần lễ du lịch Ninh Bình năm 2024 sẽ diễn ra từ ngày 1-8.6 với nhiều hoạt động đặc sắc. Lễ khai mạc được tổ chức vào 20h ngày 1.6 tại bến xe Đồng Gừng, khu du lịch Tam Cốc - Bích Động (thuộc Quần thể danh thắng Tràng An).

Từ ngày 1-2.6, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam phối hợp với Sở Du lịch Ninh Bình tổ chức chương trình khảo sát du lịch dành cho đại diện các doanh nghiệp lữ hành và cơ quan báo chí. Theo chương trình, đoàn khảo sát sẽ tham quan, trải nghiệm các hoạt động văn hóa tại đảo Khê Cốc - Khu du lịch sinh thái Tràng An; Trải nghiệm tour xuyên không tại Công viên Khủng Long; tham quan đền Thái Việt Nam; đi thuyền trải nghiệm cảnh sắc cánh đồng lúa Tam Cốc; tham dự chương trình Khai mạc Tuần du lịch Ninh Bình năm 2024, chủ đề: "Sắc vàng Tam Cốc Tràng An"; khảo sát cũng trải nghiệm không gian phố cổ Hoa Lư về đêm...

CẨM TÚ

SẢN PHẨM DU LỊCH TP.HCM:

Thiếu bản sắc văn hóa

● **THÙY TRANG**

Du lịch văn hóa là một trong 8 ngành được TP.HCM chọn để phát triển công nghiệp văn hóa (CNVH) theo Đề án phát triển ngành CNVH TP.HCM đến năm 2030. Thế nhưng, theo nhận định của ngành du lịch TP.HCM, các sản phẩm được xem là thế mạnh về du lịch - văn hóa tại TP.HCM hiện nay quá ít ỏi, các sản phẩm du lịch không mang đậm tính văn hóa.

49% khách quốc tế đến TP.HCM vì sản phẩm du lịch có liên quan đến văn hóa

Bà Nguyễn Thị Thanh Thảo, Trưởng phòng Quy hoạch và phát triển tài nguyên du lịch, Sở Du lịch TP.HCM cho biết, trong Chiến lược phát triển du lịch TP.HCM đến năm 2030, có mấy nhóm sản phẩm mà ngành du lịch đang hướng tới, trong đó có phát triển nhóm sản phẩm về du lịch văn hóa. Đây cũng là một trong 8 ngành (Điện ảnh, Nghệ thuật biểu diễn, Mỹ thuật, Nhiếp ảnh, Triển lãm, Quảng cáo, Du lịch văn hóa, Thời trang) được TP.HCM chọn để phát triển CNVH, thế nhưng nhóm sản phẩm này chưa phải là thế mạnh.

"Kết quả khảo sát khi làm Chiến lược du lịch cho biết, có đến 49% khách quốc tế đến TP.HCM vì các sản phẩm du lịch có liên quan đến văn hóa. Tuy nhiên, gần đây tỷ lệ này có chiều hướng giảm. Lý do là chúng ta không có sản phẩm mới và quy mô, tính chuyên nghiệp trong sản phẩm không cao. Đây là một trong những thách thức lớn, vì nếu chúng ta khai thác tài nguyên văn hóa như trước đây vẫn làm, thì đang dần bão hòa, nó không có những cái mới trong sản phẩm, đặc biệt là về văn hóa", bà Thảo chia sẻ.

Đại diện Sở Du lịch cũng cho hay, nhóm thứ hai mà TP.HCM đang không có - nói không có vì tỉ trọng đóng góp của nó cho ngành du lịch quá nhỏ, đó là các sản phẩm du lịch vui chơi giải trí mà dựa trên bản sắc văn hóa. "Chúng ta hoàn toàn không có những khu vui chơi giải trí mang tính đặc trưng của TP.HCM. Trong khi đó đây là nhóm lợi nhuận mang lại doanh thu rất cao. Hiện nay, các khu vui chơi giải trí của TP.HCM quy mô lớn có thể kể đến vẫn chỉ là Công viên Văn hóa Đầm Sen, Khu Du lịch Suối Tiên. Thế nhưng bản chất các khu vui chơi, du lịch đó cũng không mang đậm tính văn hóa, kể cả sự chuyên nghiệp trong đó. Như vậy thì, sản phẩm du lịch mà gắn với văn hóa, hiện nay TP.HCM đang không có sự cạnh tranh cao so với các quốc gia lân cận, thậm chí so với các địa bàn du lịch lớn trong cả nước, thì TP.HCM cũng đang tụt hậu và giảm sức cạnh tranh", bà Thảo tâm tư.

Chương trình nghệ thuật À Ố Show là một trường hợp hiếm hoi khi biểu diễn rất công nghiệp nhưng vẫn đậm đà bản sắc văn hóa

Theo chuyên gia du lịch, việc chúng ta phát triển những tài sản, tài nguyên văn hóa của mình thành những sản phẩm chuyên nghiệp, có sự cạnh tranh cao, đòi hỏi sự đầu tư. Có một ví dụ mà ngành du lịch nói mãi khi bàn về các sản phẩm du lịch văn hóa, đó là trường hợp điển hình của À Ố Show. Đây là chương trình nghệ thuật rất thu hút khán giả, đặc biệt là khách quốc tế. À Ố Show biểu diễn rất công nghiệp nhưng vẫn đậm đà bản sắc văn hóa và mang lại nhiều cảm xúc cho người xem. Những show như vậy đòi hỏi bàn tay chuyên nghiệp của thành phần sáng tạo. Thế nhưng chúng ta đang thiếu những bàn tay chuyên nghiệp để biến sản phẩm văn hóa - nghệ thuật thành đẳng cấp để bán cho du khách.

Đề xuất đào tạo thí điểm cử nhân ngành CNVH

Năm 2018, chương trình đào tạo cử nhân Văn hóa học theo định hướng ứng dụng của Trường ĐH Văn hóa TP.HCM được xây dựng với 3 chuyên ngành: Văn hóa Việt Nam, CNVH và Truyền thông văn hóa. Lần đầu tiên, chuyên ngành CNVH được đưa vào chương trình giảng dạy của một trường đại học ở Việt Nam.

Bà Lê Thị Hồng Quyên, Phó Trưởng khoa phụ trách Khoa Văn hóa học, Trường Đại học Văn hóa TP.HCM cho biết, vì là chuyên ngành hoàn toàn mới nên việc xây dựng nền tảng cơ sở lý luận và thực tiễn là một thách thức lớn. Ngoài ra, phải cân đối giữa kiến thức cơ sở ngành, kiến thức ngành và kiến thức chuyên ngành để đảm bảo mục tiêu, chuẩn đầu ra cũng như tỷ lệ giữa các khối kiến thức của ngành đào tạo. Với tỷ lệ 30,5% kiến thức chuyên ngành như hiện tại, các học phần chuyên ngành sâu về CNVH vẫn còn hạn chế.

Việc đào tạo cử nhân chuyên ngành CNVH tại Khoa Văn hóa học hiện nay theo mô hình đào tạo diện rộng, chưa xác định cụ thể những lĩnh vực đặc thù trong 12 ngành CNVH, dẫn đến sinh viên khi ra trường vẫn ít nhiều gặp khó khăn trong việc tiếp cận với các công việc cụ thể. Hiện nay, CNVH chưa có tên trong danh mục thống kê ngành đào tạo của giáo dục đại học. Trong chương trình đào tạo hiện hành của Trường Đại học Văn hóa TP.HCM, CNVH là một chuyên ngành, chưa phải là một ngành. Sinh viên tốt nghiệp vẫn nhận văn bằng cử nhân Văn hóa học. Khoa Văn hóa học đang đề xuất đào tạo thí điểm cử nhân ngành CNVH và sáng tạo.

GS.TS Nguyễn Xuân Tiên, Chủ tịch Hội Mỹ thuật TP.HCM cho rằng: "Việc xây dựng mã ngành riêng đào tạo về CNVH là hết sức cần thiết. Tuy nhiên, khó khăn của trường là chưa có tiến sĩ đầu ngành, vì đây là ngành học còn quá mới mẻ, do đó Nhà trường có thể xin phép Bộ GD&ĐT cho cơ chế đặc thù, chỉ cần có tiến sĩ ngành gần". Theo GS Tiên, chân dung của một cử nhân CNVH phải có các kỹ năng về cuộc sống, về sáng tạo nghệ thuật, về marketing, tìm hiểu thị trường, và thậm chí phải biết xây dựng chiến lược phát triển ở từng doanh nghiệp, từng lĩnh vực, để công nghiệp văn hóa đi vào thực tiễn.

Liên quan đến việc tạo ra giá trị kinh tế trên nền tảng văn hóa, bà Huỳnh Ngọc Vân, Giám đốc Bảo tàng Áo dài chia sẻ: "Tôi kỳ vọng trong quá trình đào tạo, nhà trường giáo dục cho sinh viên hiểu rằng phát triển CNVH nghĩa là vừa phải bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống, vừa phải kinh doanh hiệu quả. Đây là một việc khó vì tôi đã từng chứng kiến, trong quá trình làm kinh doanh ở các bảo tàng, khi quá lao vào câu chuyện kiếm tiền thì dễ làm chệch hướng, biến dạng, lu mờ các giá trị văn hóa truyền thống".

Ông Trần Văn Phương, Phó Trưởng phòng Nghiên cứu Văn hóa - Xã hội, Viện Nghiên cứu Phát triển TP.HCM cho rằng, Trường Đại học Văn hóa TP.HCM là đơn vị tiên phong trong đào tạo nguồn nhân lực ngành CNVH, cho thấy sự nhạy bén, kịp thời của nhà trường. Thế nhưng, đây là chuyên ngành đào tạo liên ngành, lĩnh vực mà kinh tế cũng cần, văn hóa sáng tạo cũng quan trọng… Vì thế, bên cạnh đào tạo trong nhà trường, người học rất cần được thực hành tại các đơn vị liên quan, để tăng tính ứng dụng. Đặc biệt, nhà trường cần quan tâm đào tạo về sở hữu trí tuệ. ■

Hòa cùng lễ hội Thắk Côn của đồng bào Khmer

● **Bài, ảnh: PHƯƠNG NGHI**

Thực hiện dự án 6 "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số giai đoạn 2021-2025. Thời gian qua, Sóc Trăng đã duy trì thực hiện tốt công tác bảo tồn và khai thác, xây dựng sản phẩm phục vụ phát triển du lịch, trong đó có lễ hội Thắk Côn (Cúng dừa) của người Khmer huyện Châu Thành.

Hằng năm, tại chùa Mahasal Thatmon ấp An Trạch, xã An Hiệp, huyện Châu Thành (Sóc Trăng), đồng bào Khmer Sóc Trăng tổ chức Lễ hội Thắk Côn còn gọi là lễ hội Cúng dừa, nhằm cầu mong cho mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu, con người có được cuộc sống an lành, hạnh phúc…

Ông Danh Pung, Trưởng ban quản trị chùa Mahasal Thatmon cho biết, Lễ hội Thắk Côn đã tồn tại hơn trăm năm qua, gắn với truyền thuyết về chiếc Cồng vàng của làng An Trạch xưa. Truyền thuyết kể rằng, ngày xưa ở An Trạch tự nhiên nổi lên một cái gò đất hình dạng như chiếc cồng. Ai bước chân lên, âm thanh như tiếng kim loại vang. Hiện tượng này ngày càng nhỏ dần rồi biến mất. Bà con người Khmer cho rằng đó là điều linh thiêng nên lập miếu thờ. Trong tiếng Khmer, "Thắk Côn" có nghĩa là "đạp cồng", gợi lại sự tích tiếng cồng vang lên từ lòng đất theo bước chân người.

Nghi thức cúng dừa tại Lễ hội Thắk Côn mang ý nghĩa cầu phước, cầu an

"Lễ vật dâng cúng trong Lễ hội Thắk Côn gồm trầu cau, hoa sen và trái dừa, mà đồng bào Khmer gọi là Slathođôn (bình bông làm bằng trái dừa). Phần cây bông được tạo thành bởi những lá trầu xanh và những bông hoa; đế cắm hoa được làm bằng trái dừa, loại quả có nước tinh khiết, ngọt lành, hiện diện trong hầu hết các lễ lộc, mang ý nghĩa cầu phước, cầu an. Trên đế cắm độc đáo bày hoa lá, nhang đèn, sắp xếp gọn ghẽ. Bình hoa Slathođôn giản dị, tiết kiệm và khá đẹp mang tính tượng trưng rất cao là lễ vật chủ yếu trong lễ hội Thắk Côn", ông Danh Pung nói.

Lễ hội Thắk Côn diễn ra với các nghi thức chính mang tinh thần Phật giáo. Trong ba ngày diễn ra lễ hội, các nghi thức chính cũng giống như lễ cầu an, sáng dâng cơm cho sư, tối mời sư tụng kinh cầu siêu, làm phước để cầu an cho dân và sau cùng là thuyết pháp cho Phật tử nghe về giáo lý nhà Phật, trong thời gian diễn ra lễ hội gắn với các hoạt động văn hóa, văn nghệ, vui chơi, giải trí náo nhiệt của Đoàn nghệ thuật sân khấu Dù kê truyền thống, phục vụ lễ hội từ tối đến sáng. Tất cả những nghi thức trong lễ hội phản ánh một niềm tin tuyệt đối của cư dân vùng đất có chiếc "Cồng vàng" trong truyền thuyết đối với một biểu tượng văn hóa độc nhất là chiếc cồng, một vật vừa có ý nghĩa tập hợp cộng đồng, cũng vừa là một sản phẩm của văn hóa tinh thần, nhất là khi mỗi dịp những lễ hội truyền thống thì những chiếc cồng lại vang lên trong các phum sóc của đồng bào Khmer sinh sống.

Nghi lễ cuối cùng Lễ hội Thắk Côn là những người phụ nữ An Trạch nối nhau đi ra đồng, đem những vật phẩm từ miếu Thắk Côn để dâng cúng đất đai, hồn lúa, những vị thần bảo hộ cho ruộng vườn, làng mạc, tỏ lòng biết ơn mưa thuận, gió hòa đã đem lại cuộc sống sung túc cho nhà nông một mùa màng bội thu, cho cái chu kỳ bất tận của trời đất, nắng mưa luôn mang tới no ấm, hạnh phúc cho mọi người, mọi gia đình.

Trần Quốc Phong, Trưởng phòng Văn hóa & Thông tin huyện Châu Thành cho biết, trong mỗi kỳ lễ hội, chùa Mahasal Thatmon đón hàng vạn lượt khách từ khắp các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long về dự lễ, nhiều nhất là du khách Hậu Giang, Bạc Liêu, Trà Vinh đặc biệt còn có khách từ Campuchia đến viếng cúng. Mỗi gia đình tùy theo lời nguyện của mình mà đem theo dâng cúng, thường mỗi gia đình đem 1-2 cặp dừa dâng cúng nhưng cũng có gia đình đem đến 7-8 cặp dừa, có màu sắc khác nhau. "Họ đến đây vừa để trẩy hội, vừa thành kính dâng hương khấn Phật cầu mong cho cuộc sống được bình an. Lễ hội Thắk Côn luôn chan hòa không khí nô nức của đêm hội trăng rằm", ông Phong nói chia sẻ. ■

Nhân lên giá trị văn hóa truyền thống

● **MINH HOÀNG**

Thời gian qua, trên địa bàn tỉnh Sơn La, nhiều lễ hội văn hóa đặc sắc, độc đáo đã được quan tâm đầu tư, hỗ trợ và tổ chức phục dựng, giúp người dân hiểu thêm về những giá trị văn hóa truyền thống, đồng thời thu hút phát triển du lịch trên địa bàn.

Với những giá trị to lớn trong đời sống văn hóa tinh thần, tâm linh của dân tộc Thái, mới đây Bảo tàng tỉnh Sơn La đã tổ chức phục dựng lễ hội "Xên lẩu nó" tại xã Chiềng Pằn, huyện Yên Châu góp phần bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống gắn phát triển du lịch, từng bước xây dựng thành sản phẩm du lịch hấp dẫn du khách, đồng thời đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa tâm linh lành mạnh của nhân dân.

Bên cạnh đó, để khuyến khích tính sáng tạo và lòng tự tôn trong các cộng đồng và cá nhân của người Thái ở Sơn La với những biểu đạt và việc thực hành di sản văn hóa phi vật thể. Bảo tàng tỉnh Sơn La cũng nghiên cứu phục dựng, hoàn chỉnh, phát huy những mặt tích cực, nét đẹp văn hóa truyền thống của lễ hội "Xên lẩu nó" làm cơ sở để lập hồ sơ trình Bộ VHTTDL đưa vào danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia trong năm 2024. Qua đó, nhằm vinh danh di sản văn hóa lễ hội "Xên lẩu nó" nói riêng, khẳng định những đóng góp quan trọng của cộng đồng dân tộc Thái ở Sơn La nói chung trong nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Đây cũng là giải pháp thiết thực nhằm bảo vệ di sản, đảm bảo sự tôn trọng đối với di sản văn hóa, nâng cao nhận thức về tầm quan trọng trong công tác bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống các dân tộc của cấp ủy, chính quyền, các cơ quan quản lý và cộng đồng trên địa bàn tỉnh Sơn La.

Với hình thức sinh hoạt văn hóa độc đáo, lễ hội "Xên lẩu nó" thể hiện niềm tin và nghị lực sống cho con người trước những bệnh tật, thử thách, khó khăn của cuộc sống. Giúp con người biết hướng thiện, tránh cái xấu, biết đối nhân xử thế và nêu cao tình đoàn kết dân tộc. Theo truyền thống, lễ hội "Xên lẩu nó" thường được vào mùa Xuân để cảm tạ tổ tiên, thần sông, thần núi và là dịp để tạ ơn công đức của thầy cúng đã chữa bệnh cho mọi người. Lễ hội gồm hai phần lễ và hội đan xen nhau với mục đích cảm ơn trời đất, thần linh, tổ tiên đã che trở cho mọi người được khỏe mạnh, mùa màng tươi tốt. Với nhiều phần cúng được thực hiện trong lễ hội như "Tham phí hươn" là lễ cúng tổ tiên; lễ cúng "Đông tu xửa" mời các thần linh về chứng kiến, phù hộ cho dân bản; lễ "Xống một" tiễn đưa các thần linh và quan trọng nhất là lễ cúng các con nuôi "Tam khuốn lụk liếng" là những người được thầy cúng chữa khỏi bệnh.

Lễ hội "Xên lẩu nó" thể hiện niềm tin, nghị lực sống, giúp con người hướng thiện, tránh cái xấu và nêu cao tình đoàn kết dân tộc

Sau khi hoàn thành một phần lễ, bà con lại cùng nhau nhảy múa xung quanh cây "Xăng bók"(cây nêu) với mong muốn mưa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt, mọi người được mạnh khỏe, hạnh phúc, ấm no. Đây cũng chính là dịp cộng đồng dân tộc Thái đen gặp gỡ, giao lưu, học hỏi kinh nghiệm sản xuất, nuôi dạy con cái, cùng hòa mình vào tiếng trống, tiếng chiêng, điệu Xòe truyền thống. Sau ba ngày vui hội "Xên lẩu nó" mọi người lại trở về với cuộc sống hằng ngày, chăm chỉ lao động với niềm tin một năm mới mùa vụ mới may mắn, thuận lợi và hẹn gặp nhau trong hội "Xên lẩu nó" năm sau. ■

GIAN NAN PHÁT HUY GIÁ TRỊ BẢO VẬT QUỐC GIA

Bài 2:

Thực cảnh "gắp mắm, liệu cơm"

● **Bài, ảnh: THU TRANG - LÂM SƠN**

Phía sau mỗi bảo vật quốc gia luôn là những câu chuyện về hành trình tìm kiếm, khai quật, bảo vệ, xây dựng hồ sơ… công phu, thậm chí rất gian nan. Nhưng cũng gian nan không kém còn là bài toán bảo quản, phát huy giá trị của những bảo vật có một không hai.

Eo hẹp kinh phí, trụ sở… mượn tạm khiến việc tìm lời giải ở không ít nơi rơi vào tình trạng phải "giật gấu vá vai". Mong muốn phát huy giá trị bảo vật quốc gia trở nên khó bề trọn vẹn, và giải pháp buộc phải chấp nhận là tình cảnh "gắp mắm" luôn phải… "liệu cơm".

Phát huy… chắp vá (?!)

Không thảng thốt, giật mình như hiện trạng ở Bảo tàng tỉnh Hà Tĩnh, câu chuyện bảo quản và phát huy giá trị bảo vật quốc gia tại Bảo tàng Nghệ An có vẻ lạc quan và bài bản hơn. Khi chúng tôi đặt vấn đề tiếp cận, tìm hiểu, Giám đốc Bảo tàng Nghệ An Nguyễn Trọng Cường liền khoe, bảo tàng đang bảo quản ba bảo vật vô giá, đó là Hộp đựng xá lị Tháp Nhạn, Dao găm cán tượng rắn ngậm chân voi và Muôi đúc tượng voi. Những hiện vật đặc biệt này được phát hiện qua các đợt khảo cổ học và được bảo tàng giữ gìn, bảo quản cẩn trọng từ nhiều năm nay.

So với nhiều nơi khác, đúng là ba bảo vật quốc gia của Bảo tàng Nghệ An may mắn hơn khi được bảo vệ, bảo quản với chế độ đặc biệt. Để có thể vào được kho lưu giữ, chúng tôi được nhân viên đưa qua 4-5 lớp cửa khóa kỹ. Ba bảo vật quốc gia được cất giữ trong két, có mã khóa. Nữ nhân viên kho chia sẻ, từ năm 2017, sau khi được công nhận bảo vật quốc gia, Bảo tàng Nghệ An đã thực hiện chế độ bảo vệ, bảo quản chặt chẽ nhằm đảm bảo tối đa các yếu tố an ninh, an toàn. Đặc biệt trong số này có bảo vật Hộp đựng xá lị Tháp Nhạn, hiện vật mang giá trị văn hóa tâm linh nên mọi yếu tố liên quan đều được thực hiện rất nghiêm cẩn. Vừa nói, nữ nhân viên nhẹ nhàng, thận trọng đưa Hộp đựng xá lị ra khỏi nơi lưu giữ. Hộp chứa đựng một phần tinh cốt của Đức Phật sau khi thiêu xong để lại cho hậu thế, được tìm thấy trong đợt khai quật di chỉ Tháp Nhạn ở xã Hồng Long, huyện Nam Đàn.

"Hộp đựng xá lị Tháp Nhạn có niên đại thế kỷ thứ VII là hiện vật độc bản, không chỉ có giá trị văn hóa, tín ngưỡng, tâm linh mà còn là một tác phẩm nghệ thuật độc đáo. Bảo tàng Nghệ An luôn cẩn trọng trong bảo quản đối với bảo vật này…", Giám đốc Nguyễn Trọng Cường khẳng định. Cùng được bảo quản cẩn mật trong két là hai bảo vật quốc gia Dao găm cán tượng rắn ngậm chân voi và Muôi đúc tượng voi, thu được trong hai đợt khai quật khảo cổ học lần thứ nhất năm 1973 và lần hai năm 1981 tại di chỉ khảo cổ học Làng Vạc. Thế nhưng, dù được bảo quản trong két và chỉ có thể tiếp cận sau rất nhiều lớp cửa thì quan sát bằng mắt thôi cũng thấy rằng, điều kiện kỹ thuật để bảo quản đặc biệt cho ba bảo vật quốc gia vẫn còn thiếu vắng. Nhân viên bảo tàng cho biết, vì không đủ điều kiện đảm bảo an toàn phòng chống cháy nổ nên điều hòa chỉ có thể bật 8 tiếng mỗi ngày, khi có người tại kho. Máy hút ẩm hiện cũng phải chuyển sang cho phần trưng bày khác.

Độ ẩm, nhiệt độ bảo quản không đảm bảo ổn định sẽ ảnh hưởng lớn đến tuổi thọ, sự nguyên vẹn của bảo vật. Chưa kể, hiện chỉ lưu giữ trong kho sẽ không thể đáp ứng yêu cầu phát huy giá trị bảo vật quốc gia như yêu cầu của Bộ VHTTDL. Giám đốc Nguyễn Trọng Cường đưa chúng tôi lên thăm Phòng Trưng bày Bảo vật quốc gia, hạng mục đang được hoàn thiện. "Mong muốn sớm phát huy giá trị ba bảo vật để giới thiệu tới khách tham quan, tỉnh Nghệ An đã đầu tư kinh phí trên 1 tỉ đồng cho hạng mục này. Phòng Trưng bày bảo vật quốc gia được cải tạo lại từ một phòng chuyên đề", ông Cường cho biết. Bên trong Phòng trưng bày bảo vật, vị trí trung tâm được đặt tủ trưng bày bảo vật đặc biệt nhất là Hộp đựng xá lị Tháp Nhạn. Chênh chếch là hộc tủ được bố trí trưng bày hai bảo vật Dao găm cán tượng rắn ngậm chân voi và Muôi đúc tượng voi. Thông tin về ba bảo vật và địa chỉ di tích tháp Nhạn, di chỉ làng Vạc… được giới thiệu cặn kẽ trên các bảng tin. Thoạt nhìn tưởng như đây là một thiết kế tương đối khoa học để phát huy giá trị các bảo vật, tuy nhiên, quan sát tổng thể hạng mục này lại cho thấy những băn khoăn. Bởi Bảo tàng Nghệ An dường như đã "đóng khung" phòng trưng bày chỉ dành cho ba bảo vật quốc gia đã có, trong khi tương lai thì hơn 31 ngàn hiện vật của Bảo tàng rất có thể sẽ có nhiều bảo vật quốc gia nữa được công nhận.

Mặc dù được đầu tư hơn tỉ đồng nhưng Phòng trưng bày bảo vật quốc gia tại Bảo tàng Nghệ An có nguy cơ phải xử lý lại vì còn nhiều hạn chế

Hộp đựng xá lị Tháp Nhạn

Lãnh đạo bảo tàng này ngập ngừng thừa nhận sự lúng túng. Phó Giám đốc Phan Thị Hạ Long cho hay, với diện tích và thiết kế này, nay mai có thêm các bảo vật quốc gia khác thì có lẽ phải tính đến giải pháp trưng bày bảo vật theo dòng lịch sử, xen kẽ những chuyên đề khác, hoặc tháo bỏ tấm biển Phòng trưng bày bảo vật quốc gia, một giải pháp theo kiểu "tình thế"(!) Bà Hạ Long cho biết thêm, các phương án thiết kế, nội dung của phòng trưng bày đã được thông qua bởi các cơ quan chức năng, tuy nhiên, theo đánh giá nghiệm thu của Hội đồng Khoa học, hạng mục này vẫn chưa đảm bảo các yếu tố an ninh an toàn để đưa ba bảo vật ra trưng bày. "Tủ trưng bày Hộp đựng xá lị Tháp Nhạn chưa đạt chuẩn vì đây là hiện vật sâu tuổi, đòi hỏi khắt khe về chế độ bảo quản, độ ẩm, nhiệt độ ổn định cũng như độ an toàn để phòng chống mất mát. Căn cứ đánh giá nghiệm thu, bảo tàng đã đề nghị đầu tư bổ sung, tiếp tục hoàn thiện phòng trưng bày bảo vật nhằm đảm bảo các yếu tố kỹ, mỹ thuật, hiện đại và an toàn để đưa bảo vật Xá lị Đức Phật ra trưng bày, đáp ứng nhu cầu chiêm bái của nhân dân và du khách…", theo bà Hạ Long.

Người làm công tác bảo tàng đều nằm lòng quy định, bảo vật quốc gia cần được bảo quản theo chế độ đặc biệt, thế nhưng với điều kiện và sự quan tâm đầu tư có thể nói là "nửa vời" và thiếu tầm nhìn này, thì cũng rất khó cho việc phát huy giá trị một cách đặc biệt. Hộp đựng xá lị Tháp Nhạn và hai bảo vật quốc gia còn lại đều là những hiện vật mang thông điệp, giá trị độc đáo, có một không hai, nhưng với cách làm lúng túng, thiếu khoa học như hiện nay thì việc bảo vệ, bảo quản và phát huy giá trị bảo vật quốc gia một cách đặc biệt, thiết nghĩ chưa biết đến khi nào mới đạt được?

> *"Cán bộ chuyên môn của bảo tàng ai cũng hiểu, mong muốn bảo quản và phát huy giá trị bảo vật quốc gia thì khó khăn lớn nhất chính là cơ sở vật chất, trang thiết bị. Thế nhưng, trụ sở hiện nay của Bảo tàng Thanh Hóa vẫn đang chỉ là nhà tạm, không phải đúng nghĩa của một bảo tàng, với đầy đủ những công năng cần thiết. Hoàn cảnh đó khiến chúng tôi chỉ biết ngậm ngùi, và chỉ có thể loay hoay liệu cơm, gắp mắm…"*
>
> **(Giám đốc Bảo tàng Thanh Hóa TRỊNH ĐÌNH DƯƠNG)**

"Liệu cơm, gắp mắm"

Khó khăn về kinh phí, cơ sở hạ tầng cũng đang là thách thức khiến cho công tác bảo quản và phát huy giá trị bảo vật quốc gia tại Bảo tàng Thanh Hóa chỉ ở mức… "giật gấu, vá vai". Giám đốc, Phó Giám đốc và đội ngũ chuyên môn của bảo tàng đều là những cán bộ lâu năm, bởi thế hơn ai hết, họ hiểu rõ để đảm bảo "tính đặc biệt" trong bảo quản, phát huy bảo vật quốc gia cần đến những gì. Tuy nhiên, với kinh phí đầu

tư chỉ vài trăm triệu đồng, có lẽ phát huy tối đa nhất cũng chỉ có thể làm tạm vài tủ trưng bày, các yếu tố điều hòa, hút ẩm, nhiệt độ theo tiêu chuẩn… cũng khó mà đáp ứng.

Trong số bộ ba bảo vật ngàn năm ở Bảo tàng Thanh Hóa, bảo vật Vạc đồng Cẩm Thủy là hiện vật độc đáo, với kích thước lớn và trọng lượng có thể lên tới 1 tấn. Vạc đồng Cẩm Thủy còn khá nguyên vẹn, được các nhà nghiên cứu đánh giá là lớn nhất Việt Nam cho đến thời điểm hiện nay. Để phát huy giá trị bảo vật quốc gia này, một phòng trưng bày riêng được thiết kế ngay cửa ra vào trụ sở bảo tàng. Một phòng nhỏ, vạc đồng được đặt trong tủ kính, thiết kế kỹ thuật có các vòng quay để du khách có thể chiêm ngưỡng các họa tiết, hoa văn trang trí trên hiện vật mang biểu tượng quyền uy này.

Nằm ở vị trí khá khuất trên tầng 2 bảo tàng là nơi trưng bày hai bảo vật quốc gia kiếm ngắn núi Nưa và trống đồng Cẩm Giang I. Nếu như Vạc đồng Cẩm Thủy thu hút du khách bởi sự độc đáo, đồ sộ thì kiếm ngắn núi Nưa lại thu hút bởi những chi tiết, kỹ thuật đặc sắc, độc bản. Theo các nhà nghiên cứu, kiếm ngắn núi Nưa là kiếm ngắn đẹp nhất trong các kiếm ngắn có khối tượng người ở Việt Nam thời kỳ Văn hóa Đông Sơn. Bảo vật trống đồng Cẩm Giang I cũng được ghi nhận là hiện vật gốc độc bản thuộc thời kỳ Văn hóa Đông Sơn; được xác định có niên đại cách đây khoảng 2.000 năm và đến nay chưa có chiếc trống nào giống với chiếc trống này tại Việt Nam.

Cùng chúng tôi đến với các điểm trưng bày bảo vật quốc gia trong không gian bảo tàng, ông Trịnh Đình Dương, Giám đốc Bảo tàng Thanh Hóa chia sẻ, trong điều kiện cho phép, cán bộ bảo tàng tỉnh đã cố gắng để đưa các bảo vật quốc gia đến với công chúng bằng nhiều hình thức. "Dự án trưng bày bảo vật quốc gia được xin trong nguồn kinh phí phát triển du lịch của tỉnh. Phòng trưng bày bảo vật Vạc đồng Cẩm Thủy được hoàn thành năm 2020 và mở cửa ngay sau đó, với kinh phí đầu tư khoảng 300 triệu đồng. Hai hộp trưng bày bảo vật kiếm ngắn Núi Nưa và trống đồng Cẩm Giang I trên tầng 2 chỉ có kinh phí khoảng 100 triệu đồng", ông Dương cho biết. Cùng với trưng bày, bảo tàng cũng áp dụng công nghệ số nhằm đa dạng hóa cách thức tiếp cận với các bảo vật, hiện vật như 3D, giới thiệu trên màn hình điện tử các video clip, bài viết, hoa văn trang trí…

Tuy nhiên, dù là một trong những bảo tàng địa phương tiên phong trưng bày, phát huy giá trị bảo vật quốc gia nhưng quan sát điều kiện trưng bày bộ ba bảo vật được xem là vô giá này, chúng tôi nhận thấy việc phát huy giá trị bảo vật quốc gia tại Bảo tàng Thanh Hóa đang chỉ theo kiểu… "con nhà nghèo". Ông Dương bộc bạch, nếu theo đúng quy chuẩn, riêng tủ chuyên dụng trưng bày bảo vật cũng phải đầu tư 500-700 triệu đồng, thậm chí tiền tỉ. Trong khi toàn bộ kinh phí trưng bày cho ba bảo vật tại bảo tàng đến nay mới chỉ trên dưới 400 triệu đồng. Không gian, điều kiện trưng bày chưa có gì đặc biệt, khó đáp ứng đủ các điều kiện về ánh sáng, nhiệt độ, độ ẩm…, kể cả phòng trưng bày riêng cho Vạc đồng Cẩm Thủy.

Vì không có đủ điều kiện về cơ sở vật chất nên Vạc đồng Cẩm Thủy có kích thước và trọng lượng lớn phải đặt trong phòng trưng bày chật hẹp tại Bảo tàng Thanh Hóa

(Còn tiếp)

Thí điểm du khách ở cùng người dân trong phố cổ Hội An

●**KHÁNH CHI**

Thành phố Hội An (Quảng Nam) thông báo để các hộ dân đăng ký triển khai thực hiện thí điểm mô hình lưu trú trải nghiệm cùng cư dân phố cổ. Với mô hình này, từ đây, du khách có thêm nhiều cơ hội trải nghiệm cuộc sống cùng người dân phố cổ Hội An.

Ông Nguyễn Văn Lanh, Phó Chủ tịch UBND thành phố Hội An cho biết, thành phố vừa có thông báo một số quy định để triển khai thí điểm mô hình lưu trú trải nghiệm cùng cư dân phố cổ Hội An. Việc triển khai thí điểm mô hình này được xây dựng, căn cứ theo tinh thần các Nghị quyết số 31 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Quảng Nam về xây dựng và phát triển thành phố Hội An theo định hướng thành phố sinh thái - văn hóa - du lịch đến năm 2030. Các Nghị quyết của Thành ủy Hội An, HĐND thành phố, đề án của UBND thành phố về phát triển du lịch Hội An đến năm 2025, định hướng đến năm 2030.

Cụ thể sẽ thực hiện trong khu vực phố cổ Hội An. Ưu tiên nhà trong kiệt, hẻm khu vực I và những khu vực tiệm cận, liền kề với khu vực I; nhà mặt tiền khu vực I, II khu phố cổ. Tập trung ở các phường: Minh An, Cẩm Phô, Sơn Phong. Chủ thể kinh doanh là cư dân bản địa Hội An, có địa chỉ thường trú và sinh sống thực tế tại ngôi nhà dự kiến tổ chức hoạt động; là gia đình văn hóa tiêu biểu và có uy tín trong cộng đồng tại địa phương. Trong đó, ưu tiên, khuyến khích hộ gia đình có tổ chức cuộc sống gắn liền với hoạt động sản xuất, kinh doanh các ngành, nghề truyền thống; có các hoạt động sinh hoạt văn hóa, nghệ thuật… để du khách tham gia trải nghiệm. UBND thành phố cũng đưa ra các quy định cụ thể về điều kiện nhà ở, dịch vụ đặc trưng,… khi tham gia mô hình nói trên.

Theo đó, nhà đăng ký tham gia mô hình lưu trú trải nghiệm cùng cư dân phố cổ Hội An phải có kiến trúc phù hợp với không gian khu phố cổ; có phòng, không gian được bố trí đảm bảo đáp ứng yêu cầu phục vụ khách lưu trú, sinh hoạt, tương tác và trải nghiệm cùng gia đình. Ưu tiên những ngôi nhà có giá trị về kiến trúc nghệ thuật. Nhà có không quá 5 phòng đón khách và phòng có sức chứa tối đa 2 người. Không bố trí quầy lễ tân tại nơi đón tiếp khách. Phải đảm bảo tốt các dịch vụ khác ngoài lưu trú, đặc biệt là dịch vụ trải nghiệm, khám phá gắn liền với các sinh hoạt đời sống hằng ngày của hộ gia đình, cộng đồng và xã hội theo các chương trình, hoạt động của thành phố. Thông tin các hình thức và nội dung, thời gian sinh hoạt, hoạt động tại gia đình để thuận tiện cho khách trải nghiệm và tham gia đời sống sinh hoạt hằng ngày cùng gia đình.

Hộ gia đình tổ chức đón khách phải đảm bảo các quy định của Luật Du lịch năm 2017 và các văn bản hướng dẫn thi hành. Cụ thể có đăng ký kinh doanh theo quy định của pháp luật. Đáp ứng các điều kiện về an ninh, trật tự, an toàn, phòng cháy - chữa cháy, bảo vệ môi trường, an toàn thực phẩm… theo quy định của pháp luật. Đáp ứng điều kiện tối thiểu về cơ sở vật chất kỹ thuật và dịch vụ phục vụ khách du lịch theo Tiêu chuẩn quốc gia TCVN 7800:2017 về Tiêu chuẩn nhà ở có phòng cho khách du lịch thuê. Về quy trình đăng ký, hộ gia đình nộp đơn đăng ký tham gia kèm giấy tờ pháp lý liên quan tại địa phương nơi cư trú. Trên cơ sở ý kiến xác nhận, đề xuất của địa phương, Phòng VHTT chủ trì, phối hợp với các ngành liên quan và địa phương tổ chức kiểm tra, khảo sát thực tế ngôi nhà, trao đổi thống nhất ý kiến đề xuất cụ thể và báo cáo UBND thành phố cho chủ trương để triển khai thực hiện.

Du khách sẽ có thêm cơ hội lưu trú, trải nghiệm nếp sinh hoạt cùng cư dân phố cổ Hội An

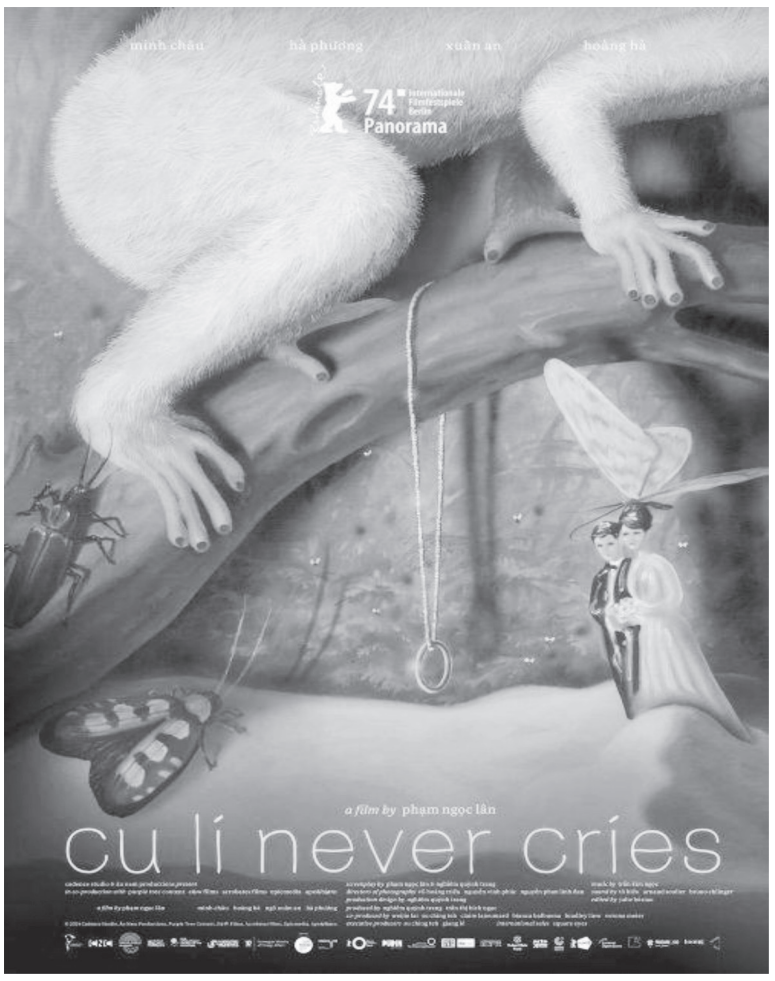
Theo ông Lanh, với mô hình này, từ đây, du khách có thêm nhiều cơ hội trải nghiệm cuộc sống cùng người dân phố cổ Hội An. Thành phố kỳ vọng đây sẽ là sản phẩm văn hóa, du lịch độc đáo, riêng có của Hội An. Tại nhiều hội thảo, nghiên cứu, nhiều nhà sử học trong nước và quốc tế luôn nhận xét Hội An là một kiểu mẫu tiêu biểu về lịch sử hình thành, phát triển đô thị ở Việt Nam và khu vực Đông Nam Á thời Trung, cận đại. Với đặc thù là một "quần thể di tích sống", điểm xuất phát của du lịch Hội An bắt đầu từ phố cổ, từ các giá trị văn hóa. Xét ở góc độ dân cư, Hội An luôn có sự biến động dân cư tăng cơ học, có chất lượng cao. Người dân, chủ di sản nắm quyền sở hữu, sử dụng và vẫn sống, sinh hoạt đời thường, hằng ngày trong ngôi nhà, di sản kiến trúc đô thị của mình. Mang ý nghĩa như một "bảo tàng sống" về lịch sử dân cư, lối sống và kiến trúc đô thị, đây chính là điểm nhấn, sức hút để mô hình lưu trú trải nghiệm cùng cư dân phố cổ hứa hẹn sẽ là sản phẩm văn hóa, du lịch đặc sắc. Thực tế, phố cổ Hội An luôn phải đối diện với những mâu thuẫn giữa bảo tồn và phát huy, gìn giữ di sản với khai thác di sản, giữa sinh kế trước mắt với lợi ích lâu dài,… Sức mạnh để Hội An có thể giữ gìn bảo tồn di sản, đạt nhiều danh hiệu, thành công về bảo tồn di sản và phát triển du lịch, theo định hướng xây dựng thành phố sinh thái - văn hóa - du lịch đặc biệt là nhờ vào sự đồng thuận, ủng hộ của người dân Hội An.

Nhiều người dân ở phố cổ cũng kỳ vọng, nếu thành công, mô hình này sẽ góp phần nâng cao chất lượng của cuộc sống người dân, nâng cao thu nhập, cải thiện đời sống cho chủ di tích, người dân, tăng thêm điều kiện để bảo tồn, tu bổ di tích. "Cộng đồng ý thức rất cao về vốn quý văn hóa của vùng đất mình, chính họ cũng là những người tự tham gia bảo tồn di sản bằng một cách rất giản đơn, giữ lấy nếp nhà mình, giữ lấy văn hóa và ứng xử vốn đặc trưng "nhân tình thuần hậu", tạo nên hấp lực của chính con người và vùng đất di sản này. Đây cũng chính là một sản phẩm văn hóa du lịch đặc biệt của Hội An", ông Phạm Hồng, một cư dân phố cổ chia sẻ. ■

Mở lối cho các nhà làm phim trẻ

● BÁ TRƯỜNG

Thời gian qua, sự xuất hiện của nhiều sân chơi phim ngắn đã trở thành "bệ đỡ" cho đam mê và tài năng của các nhà làm phim trẻ. Thông qua những cuộc tranh tài, tìm kiếm cơ hội tại đây, họ đã dần biến giấc mơ thành hiện thực, đó là được làm phim dài và mang điện ảnh Việt vươn tầm thế giới.

Poster phim *Cu li không bao giờ khóc* của đạo diễn Phạm Ngọc Lân (giành giải Phim dài đầu tay xuất sắc nhất tại LHP Berlin 2024)

Đến hẹn lại lên

Dự án phim ngắn CJ 2024 vừa chính thức khởi động mùa 4. Được khởi xướng từ năm 2018, Dự án đã trở thành nơi ươm mầm, nuôi dưỡng nhiều tài năng trẻ của điện ảnh Việt, mở ra cơ hội cho các đạo diễn có được phim ngắn đầu tay, thứ hai... trong sự nghiệp. Để từ đó, một số đã tiến đến con đường làm phim dài và mang về không ít thành tựu cho điện ảnh Việt tại các kỳ LHP quốc tế.

Với chủ đề "Thời khắc vàng - Tỏa sáng đam mê", mùa 4 cuộc thi phim ngắn CJ đã tìm ra 5 dự án xuất sắc nhất để trao gói tài trợ kinh phí lên đến 1,5 tỉ đồng (300 triệu đồng/dự án), hỗ trợ đưa các phim ngắn hoàn chỉnh tham dự các LHP quốc tế uy tín. Năm nay, mùa 5 tiếp tục mở ra cho đối tượng tham gia là công dân Việt Nam từ 18 - 40 tuổi, đặc biệt là những bạn trẻ có đam mê làm phim và đang tìm kiếm cơ hội biến ý tưởng kịch bản thành tác phẩm hoàn chỉnh. Đây là cơ hội để họ thể hiện tài năng cũng như được hỗ trợ về nguồn vốn, thiết bị, hậu kỳ bởi nhà tài trợ HK Film và Pixels Garden; tham gia khóa đào tạo chuyên sâu về kỹ năng tổ chức sản xuất, đạo diễn, dựng phim… do các đạo diễn Phan Đăng Di, nhà sản xuất Trần Thị Bích Ngọc, đạo diễn Hàm Trần, đạo diễn Trịnh Đình Lê Minh và đạo diễn Trần Thanh Huy đứng lớp. Hồ sơ đăng ký tham gia cuộc thi sẽ kết thúc vào ngày 31.5. Sau vòng Tuyển sinh, vòng Thuyết trình của top 10 dự án xuất sắc nhất dự kiến sẽ diễn ra vào ngày 18.6.

Dù non trẻ hơn khi tổ chức lần đầu tiên vào năm 2023, cuộc thi Phim ngắn 14 ngày đã thu hút được hơn 300 đội đăng ký dự thi với hơn 70 tác phẩm tham gia. Trong đó có 66 phim đạt chuẩn đăng tải trên các kênh truyền thông, tiếp cận 500.000 lượt xem, tạo được sức ảnh hưởng rộng lớn trong cộng đồng làm phim nói riêng và yêu nghệ thuật nói chung. Từ đầu tháng 5 vừa qua, "Phim ngắn 14 ngày" đã chính thức quay trở lại với nhiều cập nhật mới mẻ cùng sự đồng hành của các nhân tố có sức ảnh hưởng trong giới nghề và các đơn vị tài trợ uy tín, hứa hẹn sẽ là một sân chơi bổ ích, hấp dẫn để các bạn trẻ thể hiện tài năng, khai phá và chinh phục giới hạn bản thân. Với thành phần giám khảo gồm các đạo diễn Võ Thanh Hòa, Trần Thanh Huy, Lê Bình Giang, đây là nơi thử sức dành cho các cá nhân, đội nhóm có niềm yêu thích, đam mê làm phim được tổ chức bài bản và chuyên nghiệp tại Việt Nam. Tác phẩm dự thi có thời lượng tối đa 15 phút, được hoàn thành trong vòng 14 ngày kể từ khi đề thi được công bố chính thức từ ngày 4-18.5.

Mong muốn tìm kiếm được những nhân tố mới, tài năng trong lĩnh vực phim ảnh cũng như góp phần vào việc phát triển nền điện ảnh nước nhà, các cuộc thi như Phim ngắn 14 ngày, Dự án phim ngắn CJ… thực sự là những "cuộc dạo chơi" lành mạnh, văn minh để các cá nhân, tập thể dành sự quan tâm, tiếp sức, lan tỏa và gửi gắm tâm huyết của mình. Hơn thế nữa, đây cũng là cơ hội để các nhà làm phim trẻ được tiếp cận, học học và chia sẻ kinh nghiệm cùng lớp đàn anh đi trước, mở ra định hướng làm nghề cho từng cá nhân trong tương lai.

Phim ngắn nhưng đường dài

Xuất phát điểm từ năm 2018, nhiều đạo diễn trẻ tiềm năng đã bước ra từ Dự án phim ngắn CJ và họ đang gặt hái được nhiều thành tựu điện ảnh. Mới đây nhất, đạo diễn Phạm Ngọc Lân, thí sinh mùa 1 đã giành giải Phim dài đầu tay xuất sắc nhất tại LHP Berlin 2024 với tác phẩm *Cu li không bao giờ khóc*. Đạo diễn Phạm Thiên Ân gây ấn tượng khi chiến thắng giải Camera D'Or tại LHP Cannes 2023 với *Bên trong vỏ kén vàng* (phát triển từ phim ngắn *Hãy tỉnh thức và sẵn sàng"* - top 5 CJ mùa 1). Trước đó, phim ngắn *Một khu đất tốt* của đạo diễn Phạm Ngọc Lân lọt vào vòng tranh giải Gấu Vàng tại LHP Berlin năm 2019. Phim ngắn *Mây nhưng không mưa* của đạo diễn Vũ Minh Nghĩa và Phạm Hoàng Minh Thy (mùa 2) được chọn vào Top 12 hạng mục Orizzonti Short tại LHP Venice năm 2020. Phim ngắn *Gì cũng sửa* của đạo diễn Lê Lâm Viên (mùa 2) đoạt giải Đạo diễn xuất sắc nhất tại LHP Singapore 2022. Nhiều phim ngắn trong khuôn khổ chương trình đã được lựa chọn trình chiếu và đoạt giải tại hơn 50 sự kiện điện ảnh uy tín trên thế giới như LHP Berlin, LHP Cannes, LHP Venice, LHP Busan…

Có thể thấy, là lực lượng sáng tạo nòng cốt, các nhà làm phim trẻ đã và đang đóng vai trò quan trọng để "bắt tay" với đội ngũ làm phim kỳ cựu, tạo đà cho điện ảnh Việt Nam vươn cao trên trường quốc tế. Để các nhân tố ấy phát huy được tài năng thì cần có chất xúc tác, có những sân chơi và cơ hội mới. Vì lẽ đó, những cuộc thi phim ngắn đã ra đời và nhận được sự quan tâm của cộng đồng làm phim, nhất là các bạn trẻ yêu thích điện ảnh. Bởi, trên thực tế trước khi tiếp cận với những dự án lớn, dài hơi thì các nhà làm phim cần phải bắt đầu đi từ bước cơ bản nhất, và phim ngắn là "bước đệm" không thể thiếu để giúp họ định hình phong cách cá nhân, đồng thời là "tấm giấy thông hành" đầu tiên để có thể tiếp cận các nguồn tài trợ, nuôi dưỡng giấc mộng phim dài và xa hơn nữa…

Điện ảnh Việt đang có một thế hệ các đạo diễn trẻ tài năng, nhiệt huyết, có những hướng tiếp cận mới mẻ, sáng tạo hiện đại, tiệm cận với tư duy điện ảnh quốc tế. Để tiếp tục nuôi dưỡng ước mơ định vị điện ảnh Việt trên bản đồ thế giới, thì việc mở ra nhiều sân chơi hơn, cùng sự hỗ trợ, kết nối của các "đàn anh" đi trước là điều thật sự cần thiết, qua đó sẽ nâng bước cho những nhà làm phim trẻ, những dự án độc lập đi xa hơn. ■

Nhóm bạn trẻ chạy đua cùng Phim ngắn 14 ngày năm 2024

Chuỗi hòa nhạc "Việt Nam thương mến"

Gió Xanh - Dàn hợp xướng cộng đồng lớn nhất Việt Nam sẽ tổ chức chuỗi chương trình hòa nhạc đặc biệt mang tên "Việt Nam thương mến - Loving Vietnam 2024" tại Huế vào ngày 29.6 và tại Hà Nội vào ngày 12-13.10. Ở chuỗi chương trình này, Gió Xanh sẽ giới thiệu tới khán giả một Việt Nam thuần hậu và chất phác qua những làn điệu dân gian; một Việt Nam hào hùng mà lịch lãm qua những khúc tráng ca; một Việt Nam hiện đại và hội nhập qua những tuyệt tác âm nhạc của thế giới…

Đặc biệt, chương trình năm nay sẽ tặng khán giả một tổ khúc hợp xướng được viết bởi một nhạc sĩ Việt Nam, với phần phối khí cho hợp xướng và dàn nhạc giao hưởng, thể loại kinh điển có nguồn gốc của châu Âu, cùng với sự kết hợp độc đáo với đàn T'rưng.

QUANG ANH

Phim điện ảnh "Móng vuốt" ấn định ngày ra rạp

Vừa qua, đạo diễn Lê Thanh Sơn cùng dàn diễn viên phim "Móng vuốt" như Tuấn Trần, Tâm Thảo, Quốc Khánh, Hồng Thanh… đã có buổi giới thiệu phim tại TP.HCM. Thuộc thể loại "sinh tồn", một đề tài được xem là khá mới đối với thị trường phim Việt, "Móng vuốt" nói về một nhóm bạn đi phượt vào rừng sâu và phải đối mặt với sự rượt đuổi của một con gấu, khiến họ có thể gặp "tử thần" bất kỳ lúc nào. Giữa những hiểm nguy, tình bạn của họ trở thành linh hồn của bộ phim. Tuy không tiết lộ con số đầu tư cụ thể dự án này, nhưng NSX cho biết, chỉ riêng kinh phí để thực hiện kỹ xảo con gấu đã chiếm tới 30% ngân sách làm phim và do một công ty chuyên làm kỹ xảo của Hollywood thực hiện. "Móng vuốt" dự kiến được phát hành tại các rạp trên toàn quốc từ ngày 7.6 tới.

H.H

SÂN KHẤU HÈ CHO THIẾU NHI:

Nhiều tác phẩm ấn tượng chờ đón khán giả "nhí"

● THÙY TRANG

Mùa hè đến cũng là lúc các sân khấu rộn ràng chuẩn bị vở mới chờ đón phục vụ khán giả nhí. Năm nay, sàn diễn thiếu nhi sáng đèn sớm với nhiều tác phẩm chất lượng, hấp dẫn, hứa hẹn không chỉ làm hài lòng "thượng đế nhỏ" mà khán giả lớn tuổi cũng không thể làm ngơ.

Nhạc kịch sử Việt với chất liệu dân ca phương Nam

Sân khấu Sen Việt vừa tổ chức biểu diễn hai suất vở nhạc kịch sử Việt *Lá cờ thêu sáu chữ vàng* ngay sau khi tham gia Liên hoan Sân khấu về đề tài thiếu niên, nhi đồng năm 2024 tại Hải Phòng. Đây cũng là vở diễn duy nhất của TP.HCM tham gia Liên hoan và đã đoạt HCB, cùng với đó là các giải HCV, HCB dành cho cá nhân.

Lá cờ thêu sáu chữ vàng (tác giả Nguyên Phương, đạo diễn Lê Nguyên Đạt, thiết kế sân khấu Trần Hồng Vân, biên đạo múa Lê Hải) lấy bối cảnh nước ta bị quân Nguyên Mông lăm le xâm lấn. Trước thế nước nguy nan, vua Trần Nhân Tông đã mở hội nghị để lấy ý kiến quần thần, bô lão về việc nên đánh hay hòa. Thiếu niên Trần Quốc Toản tuy tuổi nhỏ nhưng lanh lợi, dũng cảm đã cố gắng xin vua được tòng quân cứu nước. Tác phẩm khắc họa hình ảnh chàng trai trẻ với bầu máu nóng, không chịu ngồi yên khi quê hương bị xâm chiếm. Vở có sự tham gia của các nghệ sĩ: NSƯT Vũ Luân (vai Chú Phương), nghệ sĩ Lệ Trinh (vai Trần Quốc Toản), Hoàng Tùng (vai Vua), NSƯT Lê Trung Thảo (vai Hưng Đạo Vương), nghệ sĩ Võ Ngọc Quyền (vai Phu nhân), Thanh Khang (vai Trần Ích Tắc), Du Bảo (vai Trần Lượng)…

Đáng chú ý, *Lá cờ thêu sáu chữ vàng* được thể hiện theo hình thức nhạc kịch dân ca Nam Bộ. Chia sẻ về tác phẩm được dàn dựng theo phiên bản mới, đạo diễn Lê Nguyên Đạt, Giám đốc Sân khấu Sen Việt cho hay: "Dù trước đây hình tượng anh hùng Trần Quốc Toản với lá cờ thêu 6 chữ vàng đã được dàn dựng qua nhiều loại hình như Tuồng, Chèo, Cải lương…, nhưng với phiên bản nhạc kịch dân ca Nam Bộ lần này, chúng tôi hy vọng bằng cách kể chuyện vừa dân tộc vừa hiện đại, tác phẩm sẽ tạo được ấn tượng với người xem, đặc biệt là khán giả nhỏ tuổi. 50 bài lý Nam Bộ đã được NSƯT Võ Thanh Liêm hòa âm phối khí rất độc đáo, tạo nên sự phấn khởi cho các nghệ sĩ biểu diễn ca múa, đồng thời truyền cảm xúc đến khán giả qua từng cung bậc. Đây không chỉ là tác phẩm sân khấu mang thông điệp nhẫn nhủ, giáo dục lòng yêu nước, mà còn giới thiệu đến thế hệ tương lai những làn điệu dân tộc, quê hương", đạo diễn Lê Nguyên Đạt bày tỏ.

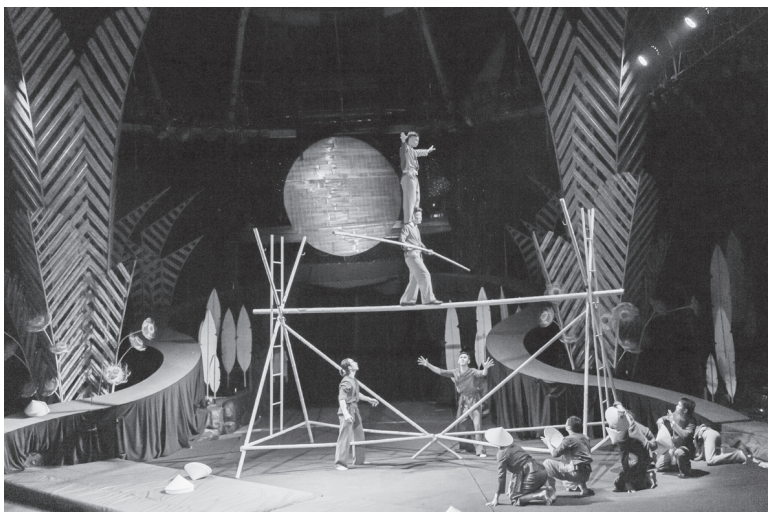

Ê kíp sáng tạo vở *Lá cờ thêu sáu chữ vàng* chụp ảnh lưu niệm cùng các đại biểu tại Liên hoan Sân khấu về đề tài thiếu niên, nhi đồng năm 2024

Được biết, *Lá cờ thêu sáu chữ vàng* sẽ chính thức được Sân khấu Sen Việt công diễn trong dịp hè. Sau 2 suất vào ngày 22.5 vừa qua, hiện Sen Việt đang bán vé các suất diễn đặc biệt ngày 1 và 2.6, giảm giá 50% cho thiếu nhi từ 10 tuổi trở xuống.

Ngôi sao "đổ bộ" vào sân khấu thiếu nhi

Sau 5 năm vắng bóng, Sân khấu Hồng Hạc quyết định tái diễn vở *Thiên thần nhỏ của tôi* (đạo diễn, biên kịch Việt Linh chuyển thể từ truyện dài cùng tên của nhà văn Nguyễn Nhật Ánh) vào dịp hè này. Vở kịch kể về câu chuyện tuổi thơ trong trẻo, đượm buồn của đôi bạn Kha - Hồng Hoa… So với buổi diễn cuối năm 2019, *Thiên thần nhỏ của tôi* năm nay sẽ có 3 diễn viên mới thủ vai, đó là bé An Nhiên 6 tuổi trong vai Hồng Hoa, Trọng Minh 7 tuổi vai Kha và Gia Khánh 8 tuổi vai Khánh. Đặc biệt, phiên bản mới còn có sự tham gia của NSƯT Võ Minh Lâm và nhiều diễn viên trẻ… Với sự hội ngộ hai thế hệ nghệ sĩ, vở diễn hứa hẹn sẽ là món quà đặc biệt của Sân khấu Hồng Hạc dành cho các em nhỏ trong dịp hè 2024.

Vở *Ầu ơ* kết hợp nhiều loại hình nghệ thuật như: Xiếc, âm nhạc dân tộc, múa dân gian…

Tương tự, Nhà hát Kịch IDECAF cũng vừa ra mắt khán giả vở kịch thiếu nhi *Cuộc phiêu lưu của thuyền trưởng Sinbad - Huyền thoại mắt thần* ("Ngày xửa ngày xưa" số 35). "Ngày xửa ngày xưa" năm nay (tác giả Mai Khắc Thảo; đạo diễn Vũ Đình Toàn) trình làng sớm hơn khoảng một tháng (các năm diễn vào dịp đầu hè), được chú trọng đầu tư về nhiều mặt. Ước tính kinh phí đã lên đến khoảng 1 tỉ đồng để có được bối cảnh thật hoành tráng, lung linh, đây cũng là mức đầu tư lớn nhất từ trước đến nay của "Ngày xửa ngày xưa". Sức hút của chương trình còn đến từ dàn diễn viên rất giỏi nghề, có kỹ năng ca hát, nhảy múa và nắm bắt tâm lý khán giả nhí. Vở diễn có sự tham gia của dàn diễn viên: Đình Toàn, Đại Nghĩa, Hồng Ánh, Mỹ Duyên, Thanh Thủy, Hoàng Trinh, Bạch Long, Hòa Hiệp, Quang Thảo, Quốc Thịnh, Tuyền Mập, Trà Ngọc…

Gửi gắm thông điệp qua nghệ thuật xiếc

Góp mặt trong dịp hè không thể thiếu sân khấu xiếc và rối. Nhà hát Nghệ thuật Phương Nam giới thiệu vở xiếc mới *Ầu ơ* (tác giả Thanh Phương, đạo diễn Phi Sơn - Bích Liên - Công Nguyễn, biên đạo Phúc Hải - Phúc Hùng), ca ngợi các chiến sĩ hải quân ngày đêm bảo vệ biển đảo Tổ quốc, bảo vệ hệ sinh thái biển và giúp đỡ nhân dân trong mọi hoàn cảnh. Qua đây, tác phẩm cũng gửi thông điệp: Thanh niên đủ 18 tuổi tham gia nghĩa vụ quân sự là vinh dự, tự hào, là nghĩa vụ thiêng liêng của mỗi công dân Việt Nam. Lời ru "ầu ơ" luôn là nguồn cảm hứng trong sáng tạo nghệ thuật. Bằng ngôn ngữ xiếc, các nghệ sĩ của Nhà hát Nghệ thuật Phương Nam đã giới thiệu bản sắc văn hóa đặc trưng của vùng đất Nam Bộ, bắt nguồn từ cuộc sống lao động cần cù qua những hình ảnh thân thuộc như bến nước, con đò, đêm trăng, cầu tre lắt lẻo, cánh cò bay lả bay la, chợ nổi độc đáo ở miền Tây… Vở diễn được kết hợp nhiều loại hình nghệ thuật như: Xiếc, âm nhạc dân tộc, múa dân gian, mỹ thuật sân khấu,… qua đó khán giả sẽ nhìn thấy thấp thoáng làng quê Nam Bộ yên ả, đầy chất thơ, mộc mạc, nghĩa tình.

Cùng với *Ầu ơ,* Nhà hát nghệ thuật Phương Nam cũng sẽ tiếp tục công diễn vở rối nước *Cá chép hóa rồng*, vốn là thương hiệu quen thuộc của đơn vị. *Cá chép hóa rồng* hấp dẫn khán giả với những màn biểu diễn kỹ xảo độc đáo phối hợp giữa lửa và nước, hiệu ứng của âm thanh, ánh sáng, hứa hẹn tiếp tục mang đến những cảm xúc thú vị cho khán giả và các em nhỏ. ■

Không có vua và *Sang sông* của Nguyễn Huy Thiệp được Hàn Quốc dựng kịch

Hai truyện ngắn *Không có vua* và *Sang sông* của Nguyễn Huy Thiệp đang được Hàn Quốc dựng kịch thể nghiệm và sẽ công diễn tháng 6 tới trong Chương trình giới thiệu kịch châu Á: Thái Lan, Việt Nam, Trung Quốc và Nhật Bản tại Thủ đô Seoul. Phía bạn đã nhờ dịch giả Kim Joo Young liên hệ với gia đình nhà văn để xin phép bản quyền. Tình cờ, hai truyện ngắn họ chọn cũng là hai tác phẩm của nhà văn Nguyễn Huy Thiệp được dựng nhiều nhất ở Việt Nam và Pháp.

Không có vua và *Sang sông* được chính tác giả chuyển thể thành hai kịch bản sân khấu là *Quỷ ở với người* và *Đến bờ bên kia. Quỷ ở với người* được đạo diễn Phạm Thị Thành dựng từ rất sớm; đến năm 2011, đạo diễn Anh Tú cũng dựng vở "Nhà có 5 anh em trai" dựa theo truyện ngắn này. Tại Pháp, *Quỷ ở với người* được Đài phát thanh văn hóa dựng kịch phát thanh.

Còn *Đến bờ bên kia* được đạo diễn Anh Tú dựng năm 2008, tham gia Liên hoan Sân khấu thử nghiệm toàn quốc vào tháng 12 năm đó. Năm 2022, Đoàn kịch nói Hải Phòng mời đạo diễn Bùi Như Lai về dựng vở sân khấu thể nghiệm từ kịch bản *Đến bờ bên kia* để tham gia Liên hoan quốc tế sân khấu thử nghiệm lần thứ 5 năm 2022 và được trao huy chương vàng...

Nguyễn Huy Thiệp là tác giả có nhiều truyện ngắn được chuyển thể thành kịch và phim. Theo các nhà phê bình, văn phong ông rất gần với kịch ở hình thức ngắn gọn, xoáy đến tận cùng những mâu thuẫn, phân cực của con người, đặc biệt đối thoại trong truyện của ông rất hay, sâu sắc và nhân văn. **HỒNG HẠNH**

Không thu phí khách tham quan Lễ hội vía Bà Chúa xứ núi Sam

Thông tin từ BTC Lễ hội vía Bà Chúa xứ núi Sam cho biết, UBND tỉnh An Giang đã đồng ý chủ trương không thu phí khách đến tham quan trong thời gian diễn ra Lễ hội (từ ngày 28.5 - 3.6). Lần tổ chức này, Lễ hội còn có thêm điểm nhấn đặc biệt là gắn với mốc thời gian kỷ niệm 10 năm Lễ hội vía Bà Chúa xứ núi Sam được đưa vào danh mục Di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia (2014-2024). Theo Ban Quản lý Khu Du lịch quốc gia núi Sam, Lễ hội vía Bà Chúa xứ hằng năm thu hút hàng trăm nghìn lượt khách đến tham quan. Trong 6 tháng đầu năm 2024, đã có hơn 3,8 triệu lượt khách đến cúng viếng, chiêm bái.

T.M

Tái hiện "Chợ chiếu ma Đồng Tháp" tại Cần Thơ

Trong khuôn khổ Tuần lễ Thời trang Cửu Long - Cửu Long Fashion Week năm 2024, tại quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ vừa diễn ra sự kiện tái hiện không khí "Chợ chiếu ma" Định Yên. Tại đây, khán giả được trải nghiệm phiên chợ chiếu đêm, hay còn được quen gọi là "Chợ ma Định Yên" (huyện Lấp Vò, tỉnh Đồng Tháp). Trong không gian đêm tối, những model "nhí" đóng vai tiểu thương, tay cầm đèn, thước cây, chờ người dệt chiếu mang hàng ra bán, có em thì đóng vai nghệ nhân dệt chiếu... Những người mẫu mặc trang phục bà ba truyền thống, đầu đội khăn rằn mang đậm phong cách miền Tây Nam Bộ, hai bên ngã giá mua bán, giống như những gì từng diễn ra cách đây cả thế kỷ…

Làng nghề Dệt chiếu truyền thống ở xã Định Yên đã có từ hơn 100 năm và được Bộ VHTTDL công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia. Hoạt động trình diễn tái hiện "Chợ chiếu ma" tại Cần Thơ là món quà 1.6 đầy ý nghĩa và cũng là sân chơi dành cho các em nhỏ đam mê biểu diễn thời trang.

B.T

"Mùa vàng" trên cánh đồng Mường Quạ

● **PHẠM NGÂN**

Trong ký ức của những người cao tuổi, Mường Quạ xưa (Con Cuông, Nghệ An) là cánh đồng màu mỡ, trù phú cho hạt lúa trĩu bông. Loại nếp vàng hong lên có màu óng ánh như mỡ gà, mùi thơm ngào ngạt. Đặc sản xôi Khầu Cú Páng ăn kèm với cá Mát sông Giăng khiến ai về với vùng đất Môn Sơn, Lục Dạ cũng đều lưu luyến không nỡ rời chân.

Đoàn xã Môn Sơn phối hợp với các cơ quan, đơn vị và Chi đoàn Đồn Biên phòng xuống đồng gặt lúa giúp người dân

"Cơm Mường Quạ - Cá sông Giăng", câu ca không chỉ nói đến sản vật của miền sơn cước mà hơn hết còn là biểu tượng cho vùng đất giàu bản sắc văn hóa.

Bức tranh sơn cước tươi đẹp

Đến xã Môn Sơn giữa nắng gắt tháng 5, chúng tôi ấn tượng với con đường rợp cờ Tổ quốc đỏ rực uốn lượn giữa cánh đồng xanh mướt. Nơi đây có đập Phà Lài là công trình thủy lợi lớn nhất huyện Con Cuông. Từ đập Phà Lài, du khách có thể tham gia tour du lịch bằng thuyền vào với bà con tộc người Đan Lai ở bản Cò Phạt, bản Búng thuộc khu vực biên giới Việt - Lào. Sông Giăng cũng cung cấp cho người dân các loại thủy sản bản địa đặc biệt như cá mát, cá bọp, chạch sú, cá lăng, cá chình...

Những ngày này, bà con dân tộc Thái, Đan Lai xã biên giới Nghệ An đang phấn khởi ra đồng thu hoạch lúa. Cùng với niềm vui được mùa, bà con càng phấn khởi hơn khi được bộ đội biên phòng và cán bộ, chiến sĩ công an phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể giúp sức. Không khí lao động trên cánh đồng thật nhộn nhịp, tiếng máy gặt đập liên hoàn để kịp thời vụ, dân bản tất bật, từng tốp chia nhau gặt, thu gom, tuốt lúa…

Già Vi Văn Sơn ở bản Thái Sơn, xã Môn Sơn không giấu được niềm vui, bày tỏ lòng cảm ơn khi là một trong những gia đình được lực lượng xung phong giúp gặt mùa vụ năm nay. Già kể cho chúng tôi nghe về sự hình thành của địa danh Mường Quạ gắn với những cuộc thiên di cách đây hàng trăm năm của cộng đồng người Thái từ vùng Tây Bắc vào Nghệ An. "Tương truyền, khi đặt chân đến miền đất này, tổ tiên người Thái bắt gặp con sông, nước trong xanh trôi lững lờ, nước uống vào vừa mát, vừa ngọt. Cạnh con sông có một bãi đất màu mỡ, có hàng nghìn loài chim sinh sống ở đó, nhiều nhất là chim quạ. Con sông bắt nguồn từ dãy núi Pù Mát (giáp biên giới Việt - Lào), chảy xuôi dòng quanh co, giăng qua những dãy rừng đại ngàn, đẹp như một dải lụa xanh, vì thế người xưa đặt tên cho dòng sông là Giăng, cánh đồng nhiều chim quạ nên gọi là Đồng Quạ", già Vi Văn Sơn rì rầm kể.

Vẻ đẹp trong lao động của các chiến sĩ Đồn Biên phòng xã Môn Sơn đã tô thắm thêm tình đoàn kết quân dân

Dù nắng nóng khắc nghiệt, gió Lào thổi bỏng rát, nhưng không khí lao động và tinh thần làm việc hăng say, nhiệt tình, trách nhiệm của các đoàn thể thanh niên đã khiến cho niềm vui được mùa của người dân như được nhân lên. Bà Vi Thị Hoa vừa lau những giọt mồ hôi vừa cười: "Lúa năm nay được mùa, năng suất cao hơn năm trước. Gia đình tôi thiếu lao động, hoàn cảnh neo đơn, may nhờ có các anh bộ đội, công an, đoàn viên xuống giúp nên đã nhanh chóng gặt xong. Trời nắng ráo, thu hoạch về hong phơi ngay, chứ không như mùa năm ngoái, lúa chưa kịp gặt giông lốc đã kéo đến. Trước đây, cuộc sống còn nhiều khó khăn, thiếu thốn, chỉ dựa vào rừng, nay được các ban, ngành "cầm tay chỉ việc", bà con đã biết cách khai hoang, làm thủy lợi và gieo trồng sản xuất lúa. Chúng tôi cảm ơn lắm!".

Ấm no ở miền biên giới

Môn Sơn là xã thuộc vùng miền núi cao biên giới, điều kiện kinh tế còn nhiều khó khăn, có 3 dân tộc anh em cùng sinh sống là Thái, Kinh và Đan Lai. Mức sống của người dân còn thấp, tỷ lệ hộ nghèo chiếm tới 22,3%, đời sống chủ yếu dựa vào sản xuất nông nghiệp, mỗi mùa vụ là tất cả gia sản của bà con nên việc thu hoạch cần kịp thời để tránh mưa gió lúa đổ, hạt nảy mầm.

Chị Ngân Thị Quỳnh, Phó Bí thư Đoàn xã Môn Sơn cho biết: "Lúa của dân bản đã chín vàng, tuy nhiên nhiều gia đình hoàn cảnh khó khăn, neo người nên không kịp thu hoạch. Trước tình hình đó,Đoàn xã Môn Sơn đã lên kế hoạch phối hợp với các cơ quan, đơn vị và Chi đoàn Đồn Biên phòng xã Môn Sơn xuống đồng gặt lúa giúp bà con. Với phương châm "lúa chín tới đâu, thu hoạch tới đó", ngay sau khi lúa đạt độ là chúng tôi đã tích cực đến gặt về".

Ông Lương Văn Hoa, Chủ tịch UBND xã Môn Sơn cho biết: Là vùng quê giàu truyền thống cách mạng, năm 1931, Chi bộ đảng dân tộc miền núi đầu tiên của Nghệ An được thành lập tại bản Thái Hòa. Bước vào thời kỳ đổi mới, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đến nay, xã Môn Sơn đã triển khai hiệu quả nhiều chương trình phát triển kinh tế - xã hội. Nhờ làm tốt công tác chăm sóc và bảo vệ, độ che phủ rừng ở đây đạt 76%; toàn huyện là 70%, cao nhất tỉnh. Xã Môn Sơn có 34 hộ người Đan Lai chuyển về sinh sống từ năm 2002. Từ chỗ không biết làm nương rẫy, chăn nuôi, giờ đây đồng bào đã biết trồng cấy, nuôi bò, nuôi dê, ổn định cuộc sống. Để có sự thay đổi trên, Đồn Biên phòng Môn Sơn cùng chính quyền địa phương đã nỗ lực hướng dẫn bà con từ những việc nhỏ nhất như ăn ở, sinh hoạt hằng ngày cho đến phát triển kinh tế… Giờ đây, nếp sống của người Đan Lai đã ổn định, hòa nhập cộng đồng bên những bản làng người Thái ở Môn Sơn.

"Cánh đồng Mường Quạ bây giờ còn rộng rãi hơn xưa. Chính quyền và người dân Con Cuông xác định đây là vựa lúa của cả vùng rộng lớn nên đã có sự chung tay từ các cơ quan, đơn vị cùng người dân để mở rộng thêm diện tích trồng lúa nước ở Mường Quạ. Hành động cụ thể, thiết thực của các đoàn thể là việc làm rất có ý nghĩa, không chỉ giúp các gia đình neo đơn, gia đình chính sách trong ngày mùa bận rộn, mà còn nâng cao tinh thần đoàn kết, gắn gũi giữa cán bộ, bộ đội biên phòng, chiến sĩ lực lượng vũ trang với bà con địa phương, tô thắm thêm tình quân dân và tạo thêm những hình ảnh đẹp đẽ, nhân văn", Chủ tịch UBND xã Môn Sơn cho biết thêm.■

Bảo vệ trẻ em trước tác động của ngành công nghiệp thuốc lá

● THẢO LAM

Tổ chức Y tế Thế giới nhấn mạnh: Ngày Thế giới không thuốc lá 31.5.2024 là diễn đàn để giới trẻ lên tiếng yêu cầu ngành công nghiệp thuốc lá ngừng việc nhắm tới trẻ em, thanh thiếu niên bằng những sản phẩm có hại cho sức khỏe. Đồng thời kêu gọi chính phủ các nước thực hiện các biện pháp phòng, chống tác hại thuốc lá mạnh mẽ, bảo vệ người trẻ khỏi tác động của việc quảng cáo thuốc lá, bao gồm cả việc tiếp thị qua mạng xã hội và các nền tảng kỹ thuật số.

Nhiều tổ chức, cá nhân đồng loạt thay khung avatar hưởng ứng kêu gọi bảo vệ trẻ em khỏi tác động của ngành công nghiệp thuốc lá

Hưởng ứng Ngày Thế giới không thuốc lá 31.5.2024 và Tuần lễ quốc gia không thuốc lá từ ngày 25-31.5.2024, Quỹ Phòng, chống tác hại của thuốc lá (Bộ Y tế) sẽ triển khai chiến dịch truyền thông và kêu gọi thay frame avatar trên các kênh truyền thông của cơ quan, tổ chức, cá nhân sử dụng tài khoản Facebook để giúp lan tỏa thông tin chiến dịch "Hãy nói không với thuốc lá". Trước lời kêu gọi của Bộ Y tế, nhiều cá nhân đã đồng loạt thay khung avatar nhằm hưởng ứng chủ đề "Bảo vệ trẻ em trước những tác động của ngành công nghiệp thuốc lá".

Theo Tổ chức Y tế thế giới, sử dụng thuốc lá là nguyên nhân gây ra hơn 8 triệu ca tử vong trên toàn cầu mỗi năm. Trong đó, hơn 7 triệu người tử vong là do sử dụng thuốc lá trực tiếp và khoảng 1,2 triệu người là do hút thuốc lá thụ động. Hút thuốc lá cũng là yếu tố làm tăng nguy cơ mắc các bệnh nhiễm trùng đường hô hấp và làm tăng mức độ nghiêm trọng của các bệnh về hô hấp. Bên cạnh tác hại cho sức khỏe, sử dụng thuốc lá còn gây tổn thất về kinh tế đối với các cá nhân, gia đình và xã hội, các tổn thất này bao gồm chi tiêu cho hút thuốc, chi phí khám, điều trị bệnh liên quan đến hút thuốc, giảm sút/mất khả năng lao động vì ốm đau và tử vong sớm.

Trên toàn cầu, ước tính có khoảng 19 triệu thanh thiếu niên từ 13-15 tuổi (13 triệu bé trai và 6 triệu bé gái) hiện đang sử dụng thuốc lá, trong đó có khoảng 5 triệu thanh thiếu niên hút thuốc lá sống ở khu vực Đông Nam Á. Khảo sát ở hầu hết các quốc gia đều cho thấy tỷ lệ trẻ em từ 13-15 tuổi đang sử dụng các sản phẩm thuốc lá, đặc biệt là các sản phẩm mới như thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng cao…

Tổ chức Y tế thế giới cho rằng, có mối liên quan rõ ràng giữa việc gia tăng tỷ lệ sử dụng các sản phẩm thuốc lá trong giới trẻ với việc tiếp cận họ thông qua quảng cáo, tiếp thị, đặc biệt trên các nền tảng kỹ thuật số và sử dụng lao động trẻ em trong việc mua bán, trồng cây thuốc lá.

Trong khi ngành công nghiệp thuốc lá truyền thống nhắm vào đối tượng trung tuổi thì ngành công nghiệp thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng lại nhắm vào giới trẻ. Nắm được đặc tính của lứa tuổi này là thích thể hiện, thích cái mới nên các chiến lược sản xuất, quảng cáo sản phẩm thuốc lá thế hệ mới đều được tính toán để thu hút người trẻ từ thiết kế, kiểu dáng, màu sắc, hương vị… Cụ thể, loại sản phẩm này được thiết kế nhỏ gọn, nhiều kiểu dáng theo "trend" như bật lửa, dây đeo chìa khóa, nhân vật hoạt hình, hộp sữa, kẹo, đồ chơi, USB, thỏi son. Theo các chuyên gia, có tới hàng nghìn hương vị được đưa vào dung dịch thuốc lá điện tử, và từ đây, mỗi năm có hàng trăm ngàn hương vị mới được pha trộn để đưa ra thị trường.

Thuốc lá điện tử đang đầu độc giới trẻ

Với việc sử dụng thuốc lá điện tử ngày càng tăng, hàng ngàn trường hợp ngộ độc nicotine, cả vô tình (chủ yếu là ở trẻ nhỏ) và cố ý (trong thanh thiếu niên và người lớn) đã được báo cáo ở Mỹ, châu Âu và các quốc gia khác trong những năm gần đây. Số trường hợp ngộ độc liên quan đến sản phẩm thuốc lá điện tử được báo cáo cho các trung tâm kiểm soát chất độc của Mỹ đã tăng gấp đôi từ năm 2018 đến đầu năm 2023. Tại Úc, hơn 140 trẻ em dưới 4 tuổi đã tiếp xúc với nicotine vào năm 2022, trong đó có 17 trẻ dưới 12 tháng tuổi. Các bệnh viện ở Canada đã ghi nhận 68 trường hợp bị thương hoặc ngộ độc do sử dụng thuốc lá điện tử từ năm 2011-2019…

Tại Việt Nam, mặc dù thuốc lá điện tử chưa được cấp phép lưu hành nhưng đã được giới trẻ biết đến, sử dụng và mua bán. Chính sự dễ dàng này lại càng làm số lượng thanh thiếu niên sử dụng thuốc lá tăng lên. Thậm chí, có em học sinh cho biết mình không sử dụng thuốc lá điện tử nhưng thỉnh thoảng cũng mua trên mạng vì hình dáng đẹp, in hình nhân vật hoạt hình hoặc thần tượng mình thích; thỉnh thoảng dùng tặng cho bạn bè. Bên cạnh đó, giá thành các loại thuốc được nhập lậu này khá rẻ, chỉ cần chi vài chục nghìn là đã có thể sở hữu được một sản phẩm thuốc lá điện tử. Ngoài ra, lượng tin bài quảng cáo, review trên các mạng xã hội khá lớn và công khai. Ông Nguyễn Tuấn Lâm, chuyên gia của Tổ chức Y tế thế giới (WHO) tại Việt Nam cho hay, các công ty thuốc lá điện tử sẵn sàng chi mạnh tay để quảng bá sản phẩm của họ trên các phương tiện truyền thông xã hội hướng đến giới trẻ.

Trước những nguy cơ cũng như tác động của ngành công nghiệp thuốc lá tác động đến trẻ em, đã hai lần (vào tháng 10.2023 và tháng 3.2024), WHO khuyến nghị Quốc hội ban hành Nghị quyết cấm nhập khẩu, sản xuất, phân phối và bán các sản phẩm nicotine, hệ thống phân phối điện tử không chứa nicotine và các sản phẩm thuốc lá nung nóng, cũng như cấm quảng cáo, khuyến mại các sản phẩm này ở Việt Nam.■

THÔNG BÁO CỦA TÒA ÁN NHÂN NHÂN QUẬN 1, TP.HCM

Quyết định số 6116/2024/QĐ-TB, ngày 6.5.2024 về việc Thông báo giải quyết vụ án trên phương tiện thông tin đại chúng.

Căn cứ hồ sơ vụ án dân sự sơ thẩm thụ lý số 1019/2023/DSST ngày 16.10.2023 về việc: "Tranh chấp hợp đồng tín dụng".

Nguyên đơn: Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam

Trụ sở: Số 2 Láng Hạ, phường Thành Công, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội

Người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn: Ông Lê Hồng Sơn, chức vụ: Giám đốc Phòng giao dịch Tân Định - Agribank, Chi nhánh Sài Gòn (theo giấy ủy quyền số 1204/GUQ-NHNo.SG-PC ngày 1.6.2023).

Địa chỉ: 31 Đồng Khởi, phường Bến Nghé, quận 1, TP.HCM

Bị đơn: Ông Nguyễn Huy Cường, sinh năm 1985

Địa chỉ: 79 Nguyễn Ngọc Nhựt, phường Tân Quý, quận Tân Phú, TP.HCM

Để đảm bảo cho người được tống đạt nhận được thông tin về các văn bản cần được tống đạt nên cần được thông báo trên phương tiện thông tin đại chúng. Tòa án nhân dân quận 1 thông báo cho đương sự có tên sau đây:

Bị đơn: Ông Nguyễn Huy Cường, sinh năm 1985

Địa chỉ: 79 Nguyễn Ngọc Nhựt, phường Tân Quý, quận Tân Phú, TP.HCM

Được biết là: Tòa án sẽ tiến hành mở phiên tòa xét xử lần thứ nhất vào lúc 9h00 ngày 4.6.2024 tại Phòng xử án (tầng trệt) Tòa án nhân dân quận 1, TP.HCM

Địa chỉ: Số 04-06 Lý Tự Trọng, phường Bến Nghé, quận 1, TP.HCM

Trường hợp bị đơn hoặc người đại diện hợp pháp của bị đơn vắng mặt, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt, phiên tòa sẽ hoãn. Tòa án sẽ triệu tập phiên tòa lần thứ 2 vào lúc 9h00, ngày 4.7.2024 tại địa chỉ trên.

Bị đơn Nguyễn Huy Cường phải có mặt tại địa điểm và thời gian nêu trên. Nếu vắng mặt, Tòa án nhân dân quận 1 sẽ tiến hành giải quyết vụ án theo quy định của pháp luật.

Lệ phí thông báo trên phương tiện thông tin đại chúng do nguyên đơn chịu.

Trong thời gian 7 (bảy) ngày kể từ ngày nhận được Quyết định này, nguyên đơn được quyền liên hệ để đăng nội dung thông báo trên Cổng thông tin điện tử của Tòa án; trên một trong các báo của Trung ương 3 số liên tiếp; phát sóng trên đài phát thanh hoặc đài truyền hình của Trung ương 3 lần trong 3 ngày liên tiếp. Sau khi đăng tin, nguyên đơn phải nộp lại các chứng từ, hợp đồng đăng tin và số báo đã đăng cho Tòa án nhân dân quận 1 để lưu hồ sơ vụ án.

Thẩm phán NGUYỄN HỒNG HẠNH

(đã ký)

THỨ TRƯỞNG BỘ VHTTDL HOÀNG ĐẠO CƯƠNG:

Mỗi người dân hãy là tuyên truyền viên **tích cực về phòng, chống đuối nước**

● **Bài, ảnh: NGUYỄN LINH**

Hướng tới mục tiêu phát triển toàn diện, gắn giáo dục thể chất với giáo dục tri thức, đạo đức, kỹ năng sống cho thế hệ trẻ, ngày 26.5, tại Quảng trường Lam Sơn, TP Thanh Hóa (Thanh Hóa), Bộ VHTTDL phối hợp UBND tỉnh Thanh Hóa, Trung ương Hội liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Bộ GD&ĐT, Bộ LĐ,TB&XH, Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh và Công ty TNHH Nestle Việt Nam tổ chức Lễ Khai mạc hè, Ngày Olympic trẻ em và Phát động toàn dân tập luyện môn bơi phòng, chống đuối nước năm 2024.

Gần 8.000 học sinh và nhân dân trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa tham gia màn đồng diễn tại buổi lễ

"Bộ VHTTDL mong mỗi người dân, ông bà, cha mẹ, thầy cô giáo, các em thiếu niên, nhi đồng không chỉ tích cực tập luyện TDTT và môn bơi mà còn là tuyên truyền viên tích cực vận động gia đình, người thân, bạn bè của mình cùng tập luyện và trang bị kiến thức, kỹ năng bơi phòng, chống đuối nước"

(Thứ trưởng Bộ VHTTDL HOÀNG ĐẠO CƯƠNG)

Những con số đáng báo động

Đuối nước là tai nạn gây ra tử vong hàng đầu cho trẻ em và người lớn tại Việt Nam, đặc biệt là mỗi khi hè về. Một trong những nguyên nhân tử vong do đuối nước đó là tình trạng trẻ em, người lớn không biết bơi và thiếu kiến thức, kỹ năng về phòng tránh tai nạn đuối nước.

Theo báo cáo của Bộ LĐ,TB&XH, trung bình mỗi năm ở Việt Nam có khoảng 2.000 trẻ em tử vong do đuối nước. Một số tỉnh, thành phố xảy ra nhiều vụ đuối nước trẻ em thời gian gần đây là: Nghệ An, Hà Tĩnh, Thanh Hóa, Quảng Trị, Đắk Lắk, Gia Lai… cụ thể, tại tỉnh Nghệ An xảy ra hơn 10 vụ, làm 16 người chết; tỉnh Thanh Hóa xảy ra 11 vụ, làm 11 người chết, 2 người bị thương; Bạc Liêu có 7 trường hợp trẻ em tử vong; An Giang có 4 trẻ em bị đuối nước; Tiền Giang cũng ghi nhận 2 vụ đuối nước, làm 3 trẻ em tử vong; từ 29.3 - 15.4 tại tỉnh Hà Tĩnh đã xảy ra 4 vụ đuối nước, khiến 5 người tử vong, trong đó có 4 học sinh...

Thống kê tình hình trẻ em đuối nước tại một số địa phương để thấy rằng, đó thực sự là những con số đáng báo động, gióng lên hồi chuông cảnh tỉnh đến tất cả chúng ta khi một mùa hè với nhiều tiềm ẩn, nguy cơ về vấn đề này đang đến gần. Vì vậy, việc phát triển phong trào tập luyện môn bơi và trang bị những kiến thức, kỹ năng phòng, chống đuối nước cho trẻ em và cộng đồng là giải pháp hết sức cấp thiết nhằm giảm thiểu tình trạng đuối nước hiện nay.

Xuất phát từ thực trạng trên cho thấy công tác phòng, chống đuối nước không phải trách nhiệm của riêng ai mà là chung của các cấp, các ngành, gia đình, nhà trường và toàn xã hội. Trong đó, mỗi Bộ, ngành, đoàn thể, đơn vị, địa phương, nhà trường và gia đình cần có sự quan tâm, đầu tư và triển khai các nhiệm vụ, giải pháp phù hợp với chức năng, nhiệm vụ, điều kiện thực tiễn để cùng chung tay, góp sức trong công tác phòng, chống đuối nước.

Giai đoạn 2021-2023, phong trào thể dục thể thao trong trường học, nhà văn hóa, nhà thiếu nhi, khu dân cư phát triển ngày càng sôi nổi, đa dạng, phong phú, thu hút đông đảo trẻ em tham gia với hàng chục môn thể thao. Qua đó, đã giúp các em hình thành thói quen tích cực tập luyện hằng ngày để hoàn thiện các kỹ năng vận động, nâng cao sức khoẻ, tầm vóc, thể lực, xây dựng lối sống an toàn, lành mạnh, phát triển toàn diện.

Những năm qua Bộ VHTTDL đã phối hợp chỉ đạo, hướng dẫn 63/63 tỉnh/thành triển khai Chương trình phối hợp về phát triển phong trào thể dục thể thao cho thanh thiếu nhi, học sinh. Giai đoạn 2021-2023, phong trào thể dục thể thao trong trường học, nhà văn hóa, nhà thiếu nhi, khu dân cư được quan tâm xây dựng với nhiều hoạt động sôi nổi, phong phú. Kết quả đạt được, tỷ lệ trẻ em biết bơi, biết kiến thức, kỹ năng phòng chống đuối nước tăng từ dưới 30% trong năm 2016 lên gần 40% trong năm 2022. Tỷ lệ tử vong là 3.000 trẻ em năm 2015 đã giảm xuống dưới 2.000 em trong năm 2023.

Tiếp tục phát triển phong trào trong thanh thiếu nhi

Phát biểu tại chương trình được tổ chức sáng qua tại Thanh Hóa, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương nhấn mạnh, giáo dục thể chất và hoạt động TDTT trong thanh thiếu nhi có vai trò, ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với việc xây dựng và phát triển nhân tố con người. Xuất phát từ vai trò, ý nghĩa đó, Đảng, Nhà nước ta luôn quan tâm đến sự nghiệp TDTT, đặc biệt là phong trào TDTT của thế hệ trẻ.

Theo Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương, Lễ Khai mạc hè, Ngày Olympic trẻ em và Phát động toàn dân tập luyện môn bơi phòng, chống đuối nước năm 2024 là một hoạt động thiết thực nhằm cụ thể hóa chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về công tác trẻ em, tiếp tục triển khai Cuộc vận động "Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại" và hưởng ứng 130 năm ngày thành lập Ủy ban Olympic quốc tế.

Để phong trào trẻ em tích cực tập luyện TDTT và trang bị kỹ năng bơi an toàn phòng, chống đuối nước đạt hiệu quả, Bộ VHTTDL đề nghị các cấp ủy đảng, chính quyền, các Bộ, ngành, đoàn thể, tổ chức xã hội, gia đình và nhà trường tiếp tục quan tâm phát triển phong trào TDTT dành cho thanh thiếu nhi. Thông qua sự kiện này, Bộ VHTTDL kêu gọi các doanh nghiệp, các tổ chức, cá nhân chung tay đóng góp nhân lực, vật lực, đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, dụng cụ thể thao và bể bơi để toàn dân nói chung, trẻ em nói riêng có điều kiện tập luyện TDTT nâng cao sức khỏe, phòng chống bệnh tật, giảm thiểu tai nạn đuối nước.

Sau lễ phát động này, Bộ VHTTDL mong mỗi người dân, ông bà, cha mẹ, thầy cô giáo, các em thiếu niên, nhi đồng không chỉ tích cực tập luyện TDTT và môn bơi mà còn là tuyên truyền viên tích cực vận động gia đình, người thân, bạn bè của mình cùng tập luyện và trang bị kiến thức, kỹ năng bơi phòng, chống đuối nước.

Bày tỏ niềm vui khi tỉnh Thanh Hóa được Bộ VHTTDL lựa chọn là địa điểm tổ chức Lễ khai mạc hè, Ngày Olympic trẻ em và Phát động toàn dân tập luyện môn bơi phòng, chống đuối nước quy mô quốc gia năm 2024, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa Đầu Thanh Tùng cho biết, với dân số hơn 3,7 triệu người, trong đó có trên 953.600 trẻ em dưới 16 tuổi, trong những năm qua, cùng với việc đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, đạt được nhiều thành tựu quan trọng, tỉnh Thanh Hóa luôn dành sự quan tâm lớn đối với nhiệm vụ chăm sóc, bảo vệ, giáo dục và phát triển trẻ em. Trong đó, tỉnh Thanh Hóa luôn coi trọng công tác thể dục thể thao, phục vụ cho sức khỏe, đáp ứng nhu cầu văn hóa, tinh thần của nhân dân, phát huy nhân tố con người, tạo sức mạnh và động lực phát triển cho tỉnh.

Hướng tới mục tiêu phát triển toàn diện, gắn giáo dục thể chất với giáo dục tri thức, đạo đức, kỹ năng sống cho thế hệ trẻ, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa cho biết, trong thời gian tới, tỉnh Thanh Hóa sẽ tiếp tục đẩy mạnh công tác truyền thông, nâng cao nhận thức, kiến thức về phòng, chống tai nạn thương tích trẻ em, tập trung về phòng, chống đuối nước cho trẻ em, học sinh, sinh viên. Nêu cao tinh thần trách nhiệm của các cấp, các ngành trong tỉnh và toàn xã hội trong phối hợp chăm lo, đầu tư tốt hơn nữa đối với công tác bảo vệ, chăm sóc, giáo dục trẻ em; xây dựng môi trường sống an toàn, thân thiện, lành mạnh cho trẻ em.

Đẩy mạnh hơn nữa công tác xã hội hóa, huy động mọi nguồn lực và sự ủng hộ về cơ sở vật chất, kinh phí tổ chức các hoạt động an sinh xã hội với mục tiêu hỗ trợ cho đối tượng trẻ em là học sinh có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, học sinh nghèo vượt khó học giỏi. Phấn đấu xây dựng nhiều hơn nữa các bể bơi, khu tập luyện thể thao và tổ chức nhiều hơn nữa các hoạt động dạy bơi, vui chơi cho trẻ em. ■

"Tiếp lửa" đam mê

● **Bài, ảnh: HẢI VÂN**

Sân bóng Tao Đàn (quận 1, TP.HCM) những ngày qua đã thực sự sôi động với nhiều màn tranh tài hấp dẫn của 189 đội đến từ 120 trường tiểu học tại VCK Festival bóng đá học đường TP.HCM năm học 2023-2024. Hơn cả một giải đấu thể thao, Festival là nơi để các em bùng nổ đam mê với trái bóng tròn, nâng cao sức khỏe thể chất, rèn luyện sự bền bỉ.

Festival bóng đá học đường không chỉ giúp các em học sinh nâng cao sức khỏe, mà còn giáo dục các em ý thức kỷ luật, tinh thần đoàn kết, đặc biệt là nuôi dưỡng đam mê với trái bóng

Festival bóng đá học đường là "hàng độc" của bóng đá TP.HCM, đó là tâm huyết và là niềm tự hào của những người làm bóng đá tại thành phố mang tên Bác. Festival nằm trong khuôn khổ của Dự án "Bóng đá học đường" kết hợp với Chương trình "Năng động Việt Nam", do Liên đoàn Bóng đá TP.HCM (HFF), Sở GD&ĐT TP.HCM và nhãn hàng Nestlé MILO phối hợp tổ chức.

Qua 11 năm thực hiện, từ năm học 2013-2014, chỉ có 40 trường với 1.500 học sinh tham gia, cho đến kết thúc năm học 2023-2024, đã có 257 trường tiểu học với hơn 16.750 học sinh tham dự. Tại Festival Bóng đá học đường năm học 2023-2024, đã có 257 trường tiểu học tham gia thi đấu để chọn ra 189 đội của 120 trường vào VCK. Năm nay cũng ghi nhận số lượng các em học sinh tham gia đạt mức khá cao: 16.750 học sinh (trong đó có 14.905 nam và 1.855 nữ). Đó là những con số biết nói, là cơ sở để khẳng định sự phát triển và lan tỏa của chương trình này.

Ông Trần Đình Huấn, Tổng thư ký HFF chia sẻ: "Tuy còn nhiều khó khăn nhưng chúng tôi vẫn nhận được sự tham gia nhiệt tình và đông đảo của các em học sinh và nhà trường trong mùa giải năm nay. Điều này chứng tỏ, Festival bóng đá học đường đã trở thành sân chơi bóng đá lành mạnh, được nhà trường, phụ huynh và các em học sinh yêu thích, tin tưởng và mong đợi hằng năm. Thông qua giải đấu, chúng tôi hy vọng sẽ tiếp tục nuôi dưỡng và "tiếp lửa" niềm đam mê môn bóng đá trong các em học sinh, hướng các em đến lối sống năng động và khỏe mạnh".

Festival bóng đá học đường đã trở thành ngày hội quen thuộc với các em học sinh tiểu học tại TP.HCM trong hơn 10 năm qua. Sự kiện đã tạo được sự hứng thú cho các em học sinh. Trong quá trình tập luyện và thi đấu môn bóng đá, ngoài việc giữ gìn và nâng cao sức khỏe còn giáo dục các em ý thức kỷ luật, nâng cao sự bền bỉ, tinh thần đoàn kết trong hoạt động tập thể.

Festival bóng đá học đường được HFF tổ chức hằng năm thu hút sự tham gia đông đảo của các trường, tạo nên ngày hội của bóng đá trẻ. Song song đó là bóng đá cộng đồng cũng được phát triển mạnh tại thành phố mang tên Bác. Từ thành công đó đã được nhiều liên đoàn bóng đá địa phương khác vận hành theo. Thống kê cho thấy, những năm qua trên cả nước đã có hàng nghìn trung tâm bóng đá cộng đồng được hình thành trên cả nước. Đây được xem là "chân đế" để bóng đá Việt Nam có thêm một kênh tìm kiếm, đào tạo và không bỏ sót các tài năng bóng đá, đóng góp cho các CLB chuyên nghiệp và đội tuyển quốc gia.

TP.HCM được xem là "đầu tàu" trong công tác tổ chức và phát triển bóng đá cộng đồng trong trường học với người chắp bút cho chương trình xuyên suốt 11 năm qua là chuyên gia Đoàn Minh Xương (phòng bóng đá học đường HFF). Theo ông Đoàn Minh Xương, mục đích cụ thể của chương trình là phát triển môn bóng đá thành môn thể thao chính trong các giờ thể thao của các em, để nâng cao sức khỏe trên cơ sở phát triển thể chất hợp lý và toàn diện. Bên cạnh đó là trang bị cho học sinh một số hiểu biết và những kỹ năng cơ bản về bóng đá, làm quen và thích nghi dần với việc tập luyện và thi đấu bóng đá, xây dựng bồi dưỡng tình yêu bóng đá.

Theo ông Đoàn Minh Xương, Festival bóng đá học đường hằng năm là cơ hội để những nhà làm chuyên môn tìm kiếm thêm những tài năng. "Giờ đây, bóng đá học đường TP.HCM có bước tiến mới. Ở rất nhiều trường trên địa bàn TP.HCM, có những bé nam, nữ có năng khiếu bóng đá thật sự. Tôi đã từng làm chuyên môn, tuyển chọn, xem các em đá bóng có nhiều bé năng khiếu rất tốt ở tất cả các khối lớp 3, 4, và 5. Theo tôi, đây là nguồn vận động viên chất lượng cho bóng đá TP.HCM nói riêng và tài năng của bóng đá nước nhà nói chung. Điều tôi cảm thấy trăn trở nhất là sau VCK Festival bóng đá học đường, khi các em hết độ tuổi thi đấu, liệu ba mẹ, các học viện trung tâm bóng đá có thể tiếp cận, hướng nghiệp giúp các em theo con đường bóng đá chuyên nghiệp", ông Đoàn Minh Xương bày tỏ.■

EURO 2024

"Mộng bình thường" của người hùng

Khoác áo ĐTQG là vinh dự lớn lao. Vinh dự ấy nhân lên gấp bội khi đại diện Tổ quốc tham dự giải đấu tầm châu lục. Thế nhưng, tại đội tuyển Georgia vừa xảy ra chuyện lạ. Một cựu binh vừa tuyên bố từ chối tham dự EURO 2024. Anh là Jaba Kankava, 38 tuổi, 101 lần khoác áo ĐTQG, bao gồm 62 lần mang băng thủ quân. Cần biết thêm, đây mới là lần đầu tiên đội bóng đứng thứ 75 trên bảng xếp hạng FIFA này tham dự vòng chung kết giải bóng đá vô địch châu Âu.

Phải chăng nội bộ Georgia lục đục hay lão tướng này cảm thấy bản thân quan trọng hơn ĐTQG nên không tham dự? Câu chuyện từ chối lên tuyển không phải chuyện gì quá xa lạ. Song, trong trường hợp Kankava lại khác. Anh từ chối lên tuyển đơn giản để trao cơ hội cho những đàn em trẻ hơn, khỏe hơn. Chia sẻ trên trang cá nhân, tiền vệ sinh năm 1986 này cho biết, quyết định đã được anh đưa ra từ hồi tháng 3, sau khi góp công giúp Georgia giành vé vớt. "Còn vài tuần nữa là đến trận đấu đầu tiên của ĐTQG tại vòng chung kết EURO. Tôi muốn chúng ta có thể đạt được kết quả tốt nhất trên đất Đức và một lần nữa ăn mừng cùng các CĐV", cựu thủ quân tuyển Georgia chia sẻ.

Kankava không hề bỏ rơi ĐTQG, anh sẽ góp mặt với tư cách người hâm mộ. "Mọi người cùng nhau làm nên lịch sử mới là mục đích trên hết của tôi", anh nhấn mạnh. "Tôi và chúng ta", đối với Kankava đã hòa làm một. Dù với bất cứ vị trí nào, tuyển thủ hay người hâm mộ, quan trọng nhất là kết quả của đội tuyển. Lão tướng 38 tuổi này sẵn sàng bỏ qua cơ hội được cùng ĐTQG lần đầu dự EURO, để trao cơ hội cho đàn em trẻ hơn, khỏe hơn và tương lai còn dài hơn.

Lần hồi tiểu sử của Kankava, anh không chỉ là tượng đài, người hùng của bóng đá Georgia mà còn là ân nhân cứu mạng của Oleh Husyev, cựu thủ quân Dinamo Kiev. Trong một trận đấu vào năm 2014, sau tình huống va chạm, Husyev bị bất tỉnh và nuốt phải lưỡi, gây tắc nghẽn đường thở. Ngay lập tức Kankava đưa tay vào miệng để gỡ lưỡi ra và thông đường thở cho Husyev. Phản ứng của Kankava được đánh giá là như bác sĩ thực thụ và nếu không có anh, rất có thể Husyev đã tử vong. Có mặt tại nơi xảy ra tai nạn là một chuyện, có đủ kỹ năng và lòng dũng cảm để cứu người là chuyện khác. Tương tự như chuyện về người hùng đu thang, đập tường cứu người tại Trung Kính, chàng shipper lao vào biển lửa ở Khương Hạ hay anh tài xế tay không đỡ bé gái rơi từ tầng 12 tại tòa nhà 60B Nguyễn Huy Tưởng, quận Thanh Xuân.

ĐTQG lần đầu tham dự EURO nhưng Kankava (phải) vẫn khước từ

Sau chiến công, dù được ca ngợi hết lời, họ trở về với cuộc sống đời thường, không mảy may ham mê vinh quang phút chốc. Những người hùng ấy cũng có áp lực cơm, áo, gạo, tiền, nhưng họ không lợi dụng danh tiếng một cách bất chấp để vụ lợi, hiện tượng xảy ra không ít trên mạng xã hội ngày nay. Họ trở về với "mộng bình thường" và đi lên bằng năng lực tự thân. Kankava cũng vậy. Anh khước từ cơ hội của bản thân để ĐTQG có nhiều cơ hội thành công hơn. Vượt qua được cám dỗ như thế thật đáng nể.

NGỌC TRUNG

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Giá vé tham quan tháp Eiffel sẽ tăng 20%

Tháp Eiffel, biểu tượng của nước Pháp, đang tăng giá vé thêm 20% để giúp trang trải chi phí cải tạo và tổn thất tài chính do đại dịch Covid-19. Theo đó từ ngày 17.6, giá vé tham quan cho một người lớn sẽ tăng từ 29,40 euro lên 35,30 euro, trẻ em 12-14 tuổi sẽ có giá 17,70 euro và trẻ em từ 4-11 tuổi là 8,90 euro.

Một trong những nguyên nhân chính của việc tăng giá là do doanh thu giảm đáng kể trong năm 2020-2022. Theo công ty điều hành tượng đài Sociéte d'Exploitation de la tour Eiffel (SETE) đưa tin, vào năm 2020 chỉ chưa đến 1,6 triệu du khách đến tham quan tháp Eiffel, giảm nhiều so với con số gần 6,2 triệu của năm 2019. Tiếp đó, chỉ khoảng 2,1 triệu du khách đến trong năm 2021. SETE cho biết chi phí vận hành cao gấp 3 lần tổng doanh thu trong vòng 2 năm này.

PHƯƠNG MINH

9 người chết do sập sân khấu ở Mexico

Gió lớn làm sập sân khấu của cuộc vận động tranh cử tại Mexico khiến 9 người thiệt mạng, 121 người khác bị thương, trong đó ứng cử viên tổng thống Jorge Álvarez Máynez phải nhập viện.

Trong một video được chia sẻ trên mạng xã hội cho thấy khoảnh khắc cơn gió mạnh khiến sân khấu đổ sập, Álvarez Máynez và nhóm của ông đang chạy tìm chỗ ẩn nấp khi màn hình video lớn rơi xuống sân khấu và một phần của khu vực khán giả. Tổng thống Mexico, ông Andrés Munuel López Obrador đã gửi lời chia buồn sâu sắc đến gia đình các nạn nhân, đồng thời, Thống đốc bang Nuevo Leon thông báo sẽ chi trả toàn bộ chi phí tang lễ và bệnh viện.

N.P.M

LIÊN HOAN PHIM CANNES 2024:

"Anora" giành Cành cọ vàng

● **THÁI AN**

Bộ phim *Anora* của đạo diễn người Mỹ Sean Baker đã nhận được giải Cành cọ vàng (Palme d'Or), giải thưởng danh giá nhất của Liên hoan phim Cannes lần thứ 77. Nhiều giải thưởng khác tại liên hoan phim này đã nhận được sự tán thưởng của giới chuyên môn và công chúng.

Đạo diễn Sean Baker nhận Cành cọ vàng Liên hoan phim Cannes 2024 Ảnh: AFP

Sau 11 ngày tranh tài, Ban giám khảo Liên hoan phim Cannes lần thứ 77 đã công bố các tác phẩm đoạt những giải thưởng năm nay và bộ phim *Anora* của đạo diễn người Mỹ Sean Baker đã nhận được giải Cành cọ vàng. *Anora* thuộc thể loại hài kịch, xoay quanh vũ công thoát y người Mỹ tên Ani (Mikey Madison) kết hôn với Ivan (Mark Eydelshteyn), con trai một nhà tài phiệt người Nga. Câu chuyện cổ tích thời hiện đại gặp phải trở ngại khi cha mẹ nam chính đáp chuyến bay tới Mỹ để buộc cả hai hủy hôn. Baker là nhà làm phim người Mỹ đầu tiên giành giải thưởng cao nhất của liên hoan phim sau hơn một thập niên, kể từ khi nhà làm phim Terrence Malick chiến thắng với phim *The Tree of Life* năm 2011. *Anora* là phim thứ ba của Baker ra mắt tại Cannes. Trước đó, Red Rocket (2021) tranh giải Cành cọ vàng. *The Florida Project* (2017) gây tiếng vang khi chiếu ở hạng mục Directors' Fortnight, mang về cho Willem Dafoe đề cử Nam phụ xuất sắc ở Oscar lần thứ 90.

Trang *The Playlist* viết: "Sean Baker đã chứng tỏ năng lực của mình với tư cách là một đạo diễn điện ảnh thực thụ. Kỹ năng lớn nhất của anh ấy là hướng dẫn các diễn viên đạt được tầm cao mới ở bất cứ nơi nào mà câu chuyện của anh ấy có thể đưa họ đến". Còn nhà báo Serena Seghedoni của *Loud and Clear Reviews* bình luận: "Không còn nghi ngờ gì nữa, đây là tác phẩm hay nhất của Sean Baker cho đến nay". Trong khi đó, tờ *Guardian* đánh giá cao diễn xuất của Madison và Eydelshteyn, đồng thời cho rằng kịch bản lôi cuốn người xem.

Một bất ngờ khác nữa tại Liên hoan phim Cannes năm nay là phim *Emilia Perez* của đạo diễn người Pháp Jacques Audiard được trao giải Ban giám khảo (Prix du Jury) và giải Nữ chính xuất sắc nhất được trao cho toàn bộ dàn cast nữ của phim gồm Karla Sofía Gascón, Selena Gomez, Karla Sofia Gascon, Zoe Saldaña và Adriana Paz.

Giải Nam chính xuất sắc nhất lại thuộc về nam tài tử Jesse Plemons với vai diễn trong *Kinds of Kindness* của đạo diễn Yórgos Lánthimos. Giải Đạo diễn xuất sắc nhất thuộc về Miguel Gomes với bộ phim *Grand Tour*. Đạo diễn người Bồ Đào Nha kể về chuyến tham quan của một công chức người Anh đến Đông Nam Á vào năm 1917 thông qua những cảnh đen trắng, đại diện cho những năm 1910, được xen kẽ với những cảnh quay màu, diễn ra vào năm 2020, tạo nên sự hấp dẫn độc đáo thu hút người xem từ đầu đến cuối phim. Trong dự án này, Lãng Khê - con gái đạo diễn Trần Anh Hùng đóng vai Ngọc, xuất hiện trong hành trình lang thang khắp châu Á của Edward và Molly. Giải Kịch bản hay nhất được trao cho bộ phim The Substance của Coralie Fargeat. Giải Ống kính vàng (Camera d'Or) đã thuộc về đạo diễn người Na Uy Halfdan Ullmann Tondel với tác phẩm đầu tay *Armand*.

Giải thưởng Lớn (Grand Prix) đã được trao cho bộ phim *All We Imagine as Light* của đạo diễn người Ấn Độ Payal Kapadia. Lễ trao giải Cannes 77 cũng vinh danh George Lucas và đã trao Cành cọ vàng danh dự - vì những đóng góp cho điện ảnh của ông. Phim đầu tiên của Lucas, THX-1138, công chiếu trong phần Directors' Fortnight Liên hoan phim Cannes năm 1971. Sau đó, nghệ sĩ còn gặt hái thành công với loạt phim *Star Wars và Indiana Jones*. Ngoài ra, giải thưởng dành cho phim ngắn được trao cho phim *The Man Who Could Not Remain Silent* của đạo diễn người Croatia Nebojša Slijpeceviec và giải Un Certain Regard được trao cho tác phẩm *Black Dog* của đạo diễn Guan Hu.

Cannes là một trong những liên hoan phim uy tín nhất thế giới, được tổ chức lần đầu vào năm 1946. Kể từ đó, sự kiện luôn được tổ chức vào tháng 5 hằng năm tại thành phố xinh đẹp nằm ở Đông Nam nước Pháp, bên bờ biển Địa Trung Hải. Liên hoan phim thường thu hút sự tham gia của nhiều minh tinh điện ảnh, là nơi gặp gỡ ưa thích của các nhà sản xuất phim để giới thiệu những bộ phim mới nhất và chào bán tác phẩm của họ cho các nhà phân phối đến từ khắp nơi trên thế giới.■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Chưa có dấu hiệu hạ nhiệt

● **LAM SA**

Sau ba tháng đình công của hàng nghìn bác sĩ nội trú và thực tập sinh trên toàn quốc, các bệnh viện lớn ở Hàn Quốc vẫn phải gánh chịu những thiệt hại nặng nề khi chỉ có khoảng 5% số bác sĩ thực tập quay trở lại bệnh viện làm việc. Điều đó cho thấy cuộc khủng hoảng trong ngành y tế của nước này vẫn chưa có dấu hiệu hạ nhiệt.

Đến thời điểm hiện tại chỉ có gần 660 bác sĩ thực tập quay trở lại làm việc trong tổng số 13.000 bác sĩ thực tập đình công. Phần lớn bác sĩ trẻ vẫn kiên quyết phản đối kế hoạch tăng chỉ tiêu tuyển sinh vào các trường y của chính phủ và yêu cầu cơ quan chức năng chấp thuận đơn xin nghỉ việc của họ. Mặc dù, chính phủ Hàn Quốc kêu gọi các bác sĩ thực tập chấm dứt đình công và tham gia đối thoại. Tuy nhiên họ vẫn giữ quan điểm, lập trường cứng rắn và không lùi bước dù kể cả phải tìm kiếm con đường sự nghiệp khác, thay vì trở thành bác sĩ chuyên khoa tại các bệnh viện lớn nhằm phản đối kế hoạch bổ sung 2.000 chỉ tiêu tuyển sinh trường y hằng năm, bắt đầu từ năm 2025 của chính phủ Hàn Quốc. Rõ ràng, sự việc trên không chỉ gây thiệt hại kinh tế lớn đối với các bệnh viện, mà còn tổn thất nặng nề về mặt tinh thần lẫn niềm tin của bệnh nhân là không thể đong đếm.

Cuộc khủng hoảng ngành y ở Hàn Quốc khiến các bệnh viện lớn, vốn phụ thuộc nhiều vào các bác sĩ thực tập, phải co hẹp quy mô hoạt động, từ chối khám, chữa bệnh cho nhiều bệnh nhân, đồng thời chịu thâm hụt hàng trăm triệu won mỗi ngày. Theo Giám đốc Trung tâm Y tế Asan Park Seung-il, một trong năm bệnh viện đa khoa lớn nhất thủ đô Seoul, trung tâm đã thiệt hại 51,1 tỉ won (38 triệu USD) chỉ trong vòng hơn một tháng. Trong khi chính phủ chỉ hỗ trợ 1,7 tỉ won trong khoảng thời gian đó. Nếu tình trạng bế tắc vẫn tiếp diễn và không mấy sáng sủa, thì khoản thâm hụt của Trung tâm vào cuối năm 2024 sẽ lên tới 460 tỉ won.

Trước tình hình trên, để tháo gỡ cuộc khủng hoảng y tế vẫn còn căng thẳng và chưa có dấu hiệu hạ nhiệt, người dân Hàn Quốc mong đợi chính phủ và đội ngũ y, bác sĩ sớm tìm được tiếng nói chung, qua đó đưa hoạt động khám, chữa bệnh của các bệnh viện trở lại bình thường.■